"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
One Year.....$5.00
Six Months.....$3.00
Thursday's Edition.....$2.00
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone McKinley 6114. Establ. 1908

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION
ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA PRICE 2 CENTAI CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ŠEŠTADIENIS, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 6 D., 1919 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. IV. No. 210

Rumunija Grumoja Talkininkams

Prez. Wilsonas veda stiprią kampaniją už Sutartį

SAKO, PASITRAUKSIĄ IŠ BOLŠEVIKŲ FRONTO.

Nes talkininkai neduoda reikalingų ginklų.

Paryžius, rugs. 6.—Rumunijos premjeras Bratiano pranešė čionai Rumunijos atstovui Nichols Misu, jog jis gavęs nuo pastarojo depešą, kurioje pranešta, kad vyriausioji taikos konferencijos taryba uždraudžiusi gabenti ginklus ir amuniciją iš Ungarijos Rumunijon.

Bratiano toliaus depešoje pažymi, jog jis apie tai oficijalės notos dar negavęs. Ir praneša atstovui Misu, idant jis atkreiptų tarybos domą, jog tokia tarybos politika, atkreipta prieš Rumuniją, patiems talkininkams yra didžiai pavojinga.

Rumunija turi gauti dėkingumą.

"Rumunijos vyriausybė yra absoliučiai pateisinama už jos atliktus žygius," sako Bratiano telegramoje; "nes ji sunaikino Ungarijoje bolševikizmą, kuris grumojo patiems talkininkams.

"Kadangi dabar talkininkai karčiai atsidėkoja Rumunijai už šitos nepaprastą pasišventimą, tad Rumunijos vyriausybė pasekmėje bus priversta atšaukti savo kariuomenę iš pietinės Rusijos ir tuomet tegu bolševikai pakelia betvarkę visur."

Ką į tai pasakys talkininkai?

Niekas nežino, ką į tai pasakys talkininkai, kuomet atstovas Misu praneš premjero Bartiano pagrumojimą.

Rumunija šiandie Europos politikoje, ypač Prancuzijos reikalais, užima labai svarbią poziciją.

Tad butų klaidinga šiandie tvirtinti, kad talkininkai nepaklausytų Rumunijos perspėjimų.

Nes Rumunija ne tik gali paliuosuoti nuo retėžių rusų bolševikus, bet dar gali atlikti pavojingesnius talkininkams žygius.

S. VALSTIJOS SUSIJUNGUSIOS SU ANGLIJA.

Londonas, rugs. 6.—Laikraštis Evening Standard praneša, kad Belgijos ateitis stipriai apdrausta. Tuo tikslu yra susivienijusios Suv. Valstijos su Anglija.

RUGSĖJO 6, 1919 M.

Chicago. — Šiandie ir rytoj gražus oras; šilčiau; gaivinantis pietų šono vėjas.

ST. LOUISE PREZIDENTAS PRIIMTAS LABAI IŠKILMINGAI.

Pasakė jis dvi kalbi.

St. Louis, Mo., rugs. 6.—Prezidentas Wilsonas su savo partija iš Indianapolio čia atkeliavo vakar prieš penkias ryte. Pusryčius turėjo traukinyj.

Traukinį prezidentas apleido tuojaus po devynių. Dvi valandi pirm to kaikurie svarbiausieji miesto bulvardai buvo uždaryti visokiai pašalinei komunikacijai. Nes tuose bulvarduose susidarė milžiniškas piliečių parodavimas.

Apleidęs traukinį prezidentas atvyko parodavimo priešakin. Iš ten su kitais žymiaisiais miesto piliečiais kokį galą ėjo parodavimo priešakyje, gi paskui užėmė vietą ant specijaliai pagamintų pagrindų.

Pro pagrindas krikštaudami praėjo tukstančiai paroduotojų, pravažiavo šimtai automobilių.

Pasibaigus parodavimui nuvyko jis į viešbutį.

Pusiaudieniu jis kalbėjo prekybos buto parengtam pokylyj. Gi vakare Coliseume, į keliolika tukstančių žmonių.

Prieš pat 12:00 naktį prezidentas iškeliavo į Kansas City, Mo.

S. V. turi prigulėti sąjungoje.

Prezidentas Wilsonas, kalbėdamas Coliseume į tukstančius žmonių, pažymėjo, jog Suv. Valstijos butinai turi prigulėti tautų sąjungoje. Nes kitaip jos gali but sunaikintos. Tad šiandie stovi du klausimu: prigulėti prie sąjungos arba netekti vardo ir patekti atvienėjimo pavojun.

Suv. Valstijos tautų sąjungoje bus rimtas narys. Jis sąjungoje vadovaus finansiniu, ekonominiu ir prekybos žvilgsniais.

"Teko nugirsti kai-kuriuos žmones kalbant, kad tautų sąjungos sandara pagaminta karei," kalbėjo prezidentas. "Reikia daug abejoti, ar tie žmonės skaitė taikos sutartį, jei taip kalba.

"Jeigu mes atmesime taikos sutartį, mes turėsime stovėti atokiai nuo viso pasaulio."

Toliaus prezidentas pažymėje, jog tiktai ignorantas gali manyti, kad Suv. Valstijos gali pasistatyti prieš visą pasaulį.

Suv. Valstijos turės but apsiginklavusios.

Toliaus prezidentas trumpai paaiškino, ką reiškia nepriguléti prie tautų sąjungos.

Anot jo, jei Suv. Valstijos neprigulėtų prie sąjungos, tai akyse žmonių, katrie laimėjo šią karę, butų jos kaipir išdavikės.

Tuomet S. Valstijos turėtų nuolat palaikyti skaitlingą armiją, padauginti skaitlių amunicijos dirbtuvių, pagaminti daugelį fortifikacijų.

Tai visa butų surišta su augštomis mokestimis, su milžiniškomis išlaidomis.

Tas pat yra su Shantungu. Japonija žada sugrąžinti Kinijai Shantungą. Bet ar galima pasitikėti japonų žodžiais? Tik tautų sąjunga užtikrina sugrąžinti kinams, kas yra jų.

"Šita karė," sakė prezidentas, "buvo komercijinė ir industrijalė karė. Tai nebuvo politikinė karė. Tad jei mes atsiskirsime nuo viso pasaulio, ką tuomet pradėsime? Tuomet prisieitų mums stiprėti fiziškai ir kiekvieną šalies vyrą tam tikslui militariniai lavinti.

Prezidentas Wilsonas, reiškia, labai stiprią kampaniją veda už tai, kad Suv. Valstijų senatas butinai be jokių pataisymų ratifikuotų taikos sutartį.

Daug kartų jis savo kalbose dar išreiškia, kad senatas netrukdytų ratifikavimo. Nes užvilkimas kenkia pačioms Suv. Valstijoms.

JAU NEGYVUOJA AMERIKONIŠKA EKSPEDICIJA EUROPOJE.

Ekspedicija pasibaigė iškeliavus gen. Pershingui.

Paryžius, rugs. 5.—Europoje jau nebegyvuoja amerikoniška ekspedicija. Jos vietą užėmė nauja amerikoniška militarinė organizacija. Iškeliavus į Suv. Valstijas gen. Pershingui, pranyko ir ta ekspedicija.

Nuo dabar amerikoniškos kariuomenės spėkos Europoje bus padalintos į dvi dali: viena dalis Prancuzijoje ir Anglijoje; šitos dalies kariuomenės vadu yra gen. William D. Connor. Antra—Vokietijoje; ten vadu yra gen. Henry T. Allen.

Išviso vienur ir kitur palieka 48,000 kareivių. Iš tų 12,000 yra Vokietijoje.

Kareiviai sugrįžta namo.

Generolo Connor karės stovykla yra Paryžiuje. Tenai pranešta, kad visa kariuomenė kuoveikiausia bus pasiųsta namo, nežiurint to, kokius kareiviai turėtų užsiėmimus.

Jau šiandie keli tukstančiai uostuose Brest ir St. Nazaire laukia sutalpinimo į išplaukiančius į Ameriką laivus.

SAVIŠKIAI PERSPĖJA CARRANZĄ.

Meksika turėtų liauties but despotiška.

Washington, rugs. 6.—Gen. Salvador Alvarado, vienas iš Carranzos pasekėjų, pagaliaus susiprato ir su kitais savo bendrininkais atviru laišku perspėjo Carranzą, kad jis mestų dabartines savo metodas, pavartojamas Meksikos valdyme.

Gen. Alvarado sako, kad Carranzos pasielgimas gali priversti Suv. Valstijas įsimaišyti Meksikon. Gi tuomet turėtų pasibaigti tos šalies nepriklausomybė.

Meksikoje siaučia betvarkė, už kurią yra kaltas pats Carranza ir jo despotiškas valdymas.

Paskui su paskuba bus siunčiami ir visi kiti likusieji, be kurių čia dar negalima apsieti. Nes jei čia yra kiek amerikoniškos kariuomenės, tad medikalai ir kvartermeistro skyriai butinai turi gyvuoti ir veikti.

Ligi ateinančių metų Europoje bus palikta vos pora tukstančių amerikoniškų kareivių. Jie ten reikalingi bus, kol bus padaryta galutina ir pilna taika.

PETROGRADAS KAIP SKELETAS.

VISOS KRAUTUVĖS UŽDARYTOS.

Žmonės su prievarta turi klausyti bolševikiškų paskaitų.

Londonas, rugs. 6. — Vienam rusų oficierui (pavardė nesakoma) teko su prievarta tarnauti bolševikų kariuomenėje Petrograde ir apylinkėse. Jis liepos 10, 1919, pabėgo iš tos vergijos. Atkeliavęs čia papasakojo daug indomybių apie Petrogradą.

Petrogradas, sako jis, yra gyvas skeletas (grobai), nes visi gyventojai išbadėję ir atrodo kaip skeletai. Žmonės tik vieną kartą dienoje gali gauti užvalgyti (ne pavalgyti). Nėra jokios ten mėsos, nėra cukraus. Vienas cigaretas kainuoja 75 amerikoniškus centus (pusantro rublio normaliais laikais).

Gatvėse mirtina tyla, kaipir gyvų skeletų kapinės. Gatvės baisiai apteršios, neknomet nevalomos. Retkarčiais dienos metu pravažiuoja vienas-kitas gatvekaris. Už važiavimą reikia mokėti pusantro rublio.

Tvarkos mieste prižiuri bolševikiška milicija, kurioje didžiuma yra moterų. Milicijantai ant rankovių nešioja raides "G. M." Jos reiškia "Gorodskaja Milicija."

Milicijantai ir milicijantės gatvėmis patroliuoja poromis. Turi su savimi užlioduotus šautuvus.

Krautuvės uždarytos.

Visos mieste krautuvės uždarytos. Nes nėra kas parduoti ir nėra kam pirkti. Tik vietomis veikia vienos bolševikiškos krautuvės. Tose galima šį-tą gauti nusipirkti. Bet viskas brangu.

Per liepos mėnesį žmonėms kartą dienoje buvo leista užvalgyti štai kokių valgių: viena lekštė sriubos iš karšto vandens ir žuvies trupinių ir viena aštuntoji dalis svaro duonos. Už tą užvalgymą reikdavo mokėti po 6 rublius.

Teatrai, šokių salės ir kitos viešosios įstaigos nuolat atidarytos. Bet ten visuomet susirenka kuone vienas bolševikiškas jaunimas.

Teatruose nuolat taisomi senovės lošimai. Bolševikizmas nepagamino ligšiol jokių naujų lošimų. Jis taippat nepagamino nei jokių naujų knygų. Bet bolševikizmas turtingas kurstymų lapeliais, savo partijos politikos brošiuromis.

Yra ir mokyklų.

Bolševikiškam Petrograde yra ir mokyklų. Tos mokyklos pavadintos komunistinėmis. Bet jos tik mokyklų vardą turi. Nes mokinime didžiausia betvarkė. Bolševikai turi pasidirbdinę mokykloms programą. Bet neturi mokytojų, katrie galėtų tą programą įvesti praktikon. Nėra jų tarpe apšviestų žmonių.

Tad dažniausia darbininkų vaikai posenovei laikomi namie.

Apie dorą tose mokyklose negali but nei kalbos. Nes bolševikų galvos Lenino pati (sugulovė), kažkokia Lalina, viešai skelbia, kad kuo anksčiau mergaitės ima susipažinti su tikruoju gyvenimu, tuo geriau.

Suprantama, kad be doros žmonės negali kitų mokinti doros.

Verčiami klausyti paskaitų.

Dirbtuvėse, kur dirbama amunicija ir ginklai (nes visos kitos uždarytos), visi darbininkai paskirtu laiku yra priverčiami mesti darbą ir eiti klausyti bolševikiškų paskaitų. Tų paskaitų metu daugelis darbininkų atsilsi, kuomet prelegentai giria bolševikišką surėdymą.

Nėra kuro. Baigiamos griauti visos Petrograde senesnės medinės trobos. Medis pavartojamas kurui.

Dirbtuvėse veikia parėdymai.

Visose dirbtuvėse yra:

1. Technikalis štabas, kuriu eina manadžeris su visa eile savo asistentų

2. Darbininkų komitetas.

3. Politikinis bolševikų komitetas.

Darbininkų komitetą parenka patys darbininkai. Technikalį štabą paskiria apskričio (arba miesto) komisaras. Politikinį komitetą skyria tas pat komisaras sutinkant su technikaliu štabu.

Technikalis štabas padalina darbą, prižiuri, kad darbas butų atliktas gerai ir laiku.

Darbininkų komitetas saugoja darbininkų darbo sąlygas.

Politikinis komitetas turi slaptus agentus. Šitie maišosi tarp darbininkų ir nusiklauso, kas ką ir apie ką kalba.

Vargas darbininkui, jei jis nejučiomis prasitaria kokį žodį prieš bolševikišką tvarką.

Politikinio komiteto pareiga taipgi paraginti darbininkus prie spartesnio darbo.

Dienoje dirbama po 7 valandas. Gi kaikuriuose ofisuose dirbama dar ir sekmadieniais.

Neturima jokios medžiagos.

Dirbtuvėse nėra jokios žalios medžiagos. Visokie daiktai ir viskas dirbama tik iš senų geležgalių, iš visokių pamestų liekanų, likusių dar carų laikais.

Reiškia, bolševikai šiandie neturi nieko. Ir su jais tad jokia prekyba negalima.

Suvienytos Valstijos turi but pasiruošusios

Taip sako štabo viršininkas gen. March

PASAULIS NERIMAUJA, REIKALINGA STIPRI KARIUOMENĖ.

Nuolatinėj armijoj turi but 576,000 vyrų.

Washington, rugs. 6. — Žemesniojo kongreso buto militarinis komitetas aptaria S. V. militarinės politikos plenus. Tuo tikslu komitetas nuomones išreikšti pakviečia militarinius ekspertus ir šalies diplomatus. Jų išklausinėja ir paskui sprendžia visą reikalą pasiremdami įgytais faktais.

Liudija štabo viršininkas.

Aną dieną prieš tą komitetą liudijo generalio štabo viršininkas gen. March. Viršininkas stovi už palaikymą stiprios kariuomenės.

PASKIRTA ATSTOVŲ SKAITLIUS DARBO IR KAPITALO SUSIRINKIMAN.

Išviso prezidentas nustato 45 atstovus.

Washington, rugs. 6. —Prezidentas Wilsonas prieš pat pasileidimą kelionėn parašė laišką į prezidentus septynių nacijonalių organizacijų, reprezentuojančių darbą, žemdirbystę ir finansinius reikalus.

Tuo laišku tos organizacijos pakviestos nuskirti savo atstovus sušaukiaman darbo ir kapitalo susirinkiman, kuris prasidės čia spalių 6 dieną.

Pasiųsta laiškai prezidentams šitų organizacijų:

Amerikos Darbo Federacijai, kuri turi parinkti 15 atstovų.

Prekybos Butui, su 5 atstovais.

Nacijonalės Industrijalės Konferencijos Bordui, 5 atstovai.

Žemdirbystės organizacijoms, 3 atstovai.

Investmentų bankininkams, 2 atstovu.

Pagaliaus prezidentas nuo savęs paskirs 15 atstovų. Tad išviso bus 45 atstovai.

Paminėtame susirinkime butariamasi, kokiuo budu suartinti darbininkus su kapitalistais, kad išvengti nuolatinių nesutikimų, nepasitenkinimų ir streikų, kas šaliai padaro daug nemalonumų ir pragaišties.

Jis sakė komitetui, kad jei Suv. Valstijos taikos metu butų buvusios pasiruošusios militarinių žvilgsniu, tad Vokietija buvusios karės metu nebutų suprovokavusi Suv. Valstijų. Gi to pasekmė butų buvus laiminga. Šalis nebutų įstojusi karėn ir nebutų panešusi nuostolių.

Karės departamentas buvusios karės metu išleido 14 milijardų dolierių. Tais pinigais, sakė gen. March, ne tik laimėta karė, bet padėta pamatas visatinio militarinio lavinimo sistemai ir nuolat palaikomai iš 576,000 vyrų armijai.

Pasaulis nerimauja.

Vyriausybė reikalauja didesnės nuolatinės armijos ypač todel, kad šiandie pasaulis baisiai nerimauja. Niekas negali pasakyti, ką atneš mums rytojus.

Paminėta nuolatinė armija, sakė štabo viršininkas, skaitysis kaipir stiprus grobai skaitlingos lauko armijos organizacijai, kuri turi turėti 1,250,000 vyrų.

"Pastarosios karės metu mes nieko gera neturėjome. Visa laimė tame, kad talkininkai su savo armijomis apjuose priešininką kaip ir geležine rinke. Už tos rinkės mes gavome progos lavinti savo armiją. Karės departamentas nenori, kad tas ir vėl kuomet nors turėtų atsikartoti."

ŠV. TĖVAS PAAUGŠTINO TRIS AMERIKONIŠKUS KUNIGUS.

Rymas, rugp. 6. — Šventas Tėvas Benediktas XV savo privatiniais šambelionais paaugštino amerikoniškus kunigus: pralotu John Rogers ir Philip Bryan iš San Francisco. Pralotu paskyrė kun. J. F. Stillemans, New Yorko mieste.

PLĖŠIKAI PAGROBĖ $50,000.

Marissa, Ill., rugs. 6. — Plėšikai vieną rytmetį įsilaužė First National bankon. Suplaišino depozitų šėpą ir paėmė $50,000 pinigais ir laisvės bondsais.

PADIDINTA ALGOS PAŠTOS DARBININKAMS.

Washington, rugs. 6. —Žemesnysis kongreso butas priėmė bilių, sulig kurio visiems paštos departamento darbininkams padidinamos algos — 150 dol. daugiau per metus kiekvienam.

Tas paliečia 250,000 darbininkų.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year $5.00
Six Months.....$3.00
Thursday's Edition.....$2.00

Advertising rates on application

At NEWS-STANDS 2c A COPY

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Eina kasdien išskyrus nedėldienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams $5.00
Pusei Metų $3.00

Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

PRANEŠIMAS APIE KUN. LAUKAITĮ.

Kunigas Juozapas Laukaitis, kuris dabar daug įdomių dalykų apie Lietuvą pasakoja įvairiuose miestuose Suvienytų Valstijų rytuose, buvo žadėjęs atvažiuoti kaip šiandien į Chicagą.

Bet vakar atėjo laiškas. kad gerbiamasis Suvalkijos Atstovas atideda savo atvykimą Chicagon iki pabaigai šio mėnesio.

Girdėjome, kad kai kurie asmenys vakar žadėjo jam telegrafuoti apie tai, bet išleidžiant šį numarį dar nebuvo gautas atsakymas.

Veikiausiai mums priseis laukti iki 24 rugsėjo.

"Lietuvos" Politika.

"Lietuva" pyksta ant "Draugo" už nepasitenkinimą tuomi, jog Senate nuo lietuvių niekas negavo kalbėti. Ji nusiduoda nežinant, kad p. Lopatto kalbėjo ne nuo lietuvių, o nuo Midle European Association.

Štai mųs reiakcijoje guli aiškus raštas pavadintas "Plan for Senate Hearings, suggested by Vinikas". Visi žino, kad p. Vinikas nepriklauso prie krikščionių-demokratų, kuriuos Chicagos liberalų organas pravardžiuoja kaip moka. Neišaukšti žmonės vis mėgsta pravardžiuotis. P-as Vinikas rašo aiškiai: "*Mr. Lopatto will speak for the Mid-European Association. He is to be followed by Lithuanian witnesses.*" Tai reiškia "p-as Lopatto kalbės už Vidurenuropinę Vienybę. Po jo eis lietuviai liudininkai." Tų liudininkų, tų *lithuanian witnesses* nebuvo. Delto krikščionys demokratai nepasitenkinę. Bet "Lietuva" nei nenori, kad butų Senate lietuvių liudininkų. Kitąsyk rymietis Scipio vadinosi Africanus delto, kad buvo sunušęs Afriką. Chicagoje yra dienraštis darantis naudos Lietuvai tiek, kiek Scipio Afrikai, ir tas dienraštis vadinasi "Lietuva."

Liberalų Darbas.

Džiaugsmas ima matant, kad kartais ir liberalai padaro ką nors naudinga. Prie naudingų darbų reikia priskaityti Chicagoje rengiamus moterims ir merginoms kursus, mokinančius suteikti pirmą pagelbą susirgus. Daktarai S. Naikelis ir C. Vezelis žada apdirbti galutiną tos mokyklos programą.

Ji turi susidėti iš dviejų skyrių Veikiančio bei Industrijalio. Tik pirmutinis skyrius bus tikrasis gydymo kursas, nes tik jame bus mokinama, ką daryti staiga susirgus arba susižeidus. Antrasis skyrius medžiagos gaminimu. To antrojo skyriaus asmenys bus išdalinti į grupes, vieni siųs baltinius ligoniams, kiti megs pirštines, pančiakas ir kitus tokius daiktus.

Tai visa tebėra dar tik sumanymas, nors jau žadamas įvykinti greitu laiku.

Tuotarpu iš katalikų pusės darbas jau pradėtas. D-ras Rutkauskas ir p-lė Freitikaitė jau nužada išdirbti programą, bei mokina merginas ir moteris, norinčias buti naudingomis Raudonąjam Lietuvos Kryžiui. Kurios dar neprisirašė, o nori prisirašyti, tesikreipia prie D-ro A. K. Rutkausko, 3457 So. Western Boulevard, Chicago, Ill.

Labdarybė.

Labdaringoji Sąjunga buvo smarkiai sukrutusi Birželio pabaigoje. Darbštumas žymiai dar judėjo Liepos mėnesyje, nes tada įvyko piknikas Riversidėje.

Rugpjučio šiluma apėmė mųs tikru vakacijų tingėjimu. Į centro iždą iš dviejų vietų įplaukė už pikniko serijas $6.52. Įsirašė vienas garbės narys iš Šeštos, t. y. Šv. Mykolo kuopos, butent p. Juozapas Gerdžiunas įmokėdamas 50 dolierių. Tai ir viskas.

Reikia pažymėti linksmą naujieną. Septynioliktoji kuopa, Kenosha Wis. išrodė numirusi. Bet tai tik išrodė. Ji gyva ir savo gyvumą ji parodė pirmiausiai įmokėdama šimtą dolierių į centrą, kaipo Garbės narys. Tokiu budu ji niekuomet negalės buti paskaityta prie numirėlių.

Be to Kenoshiečiai patys rengia savo prieglaudą našlaičiams. Chicagiečiams baugu, kad Kenosha juos neaplenktų kaip Philadelphia. Chicaga nori milžiniškos triobos, o Kenosha pasitenkins mažesne pradžia.

Ar negeriau butų sutarti abejiem? Chicaginiai jau turi žemę ir pluoštą pinigų. Tegu Kenoshiniai prisideda su savomis pastangomis, tai gal 1920 metais turėsime nors nedidelį namelį su keliom dešimtimis vaikų. Augant jiegoms pasiganinsime daugiau vietos.

LIET. RAUD. KRYŽ. SKYRIŲ DOMAI.

Siųsdami Centran surinktus drabužius, maloněkite supakuoti juos į skrynias sekančio didumo: *3 pėdos ilgumo, 2 pėdos storumo ir 2 pėdos platumo.* Lentos turėtų buti pusė arba ¾ colio storumo. Jeigu butų galima, tai sienas skrynios iškloti su popera.

Drabužius reikėtų dėti į skrynias visiškai saušus.

J. Tumasonis,
L. R. K. R. sekr.,
456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Laiškas Redakcijai.

United States Senate
Washington, D. C.
September 2, 1919.

Editor,
The "Draugas",
1800 West 46-th St.,
Chicago, Ill.

My dear Sir:

I venture to ask the "Draugas" to present my compliments to friends in Chicago, Westville, and elsewhere, and to thank them for communications which I have received on the subject of Lithuanian independence. I had the pleasure of seeing John I. Bagdžiunas and other members of the delegation which appeared before the Foreign Relations Committee. I said to the members of the delegation, and I beg you to say to those whose many letters and telegrams I am unable to answer, that I very earnestly believe that the new frontiers of Europe Should follow the lines of nationality. It is precisely because the peace is imperialist in its terms, and violates the principles of democracy and nationality, that I am opposed to a guarantee of vicious and imperialist frontiers through the League of Nations. I do not want the League to be able to call upon American soldiers to die in order to compel unwilling people to live under foreign sovereignty.

Medill McCormick

United States Senate
Washington, D. C.
September 2, 1919.

"Draugo" Redaktoriui
1800 W. 46-th Str.
Chicago, Ill.

Gerbiamasis Tamista:

Drįstu prašyti "Draugą" išreikšti mano pasveikinimą draugams Chicagoje, Westvilleje ir kitur, ir padėkoti jiems už pranešimus, kuriuos aš gavau Lietuvos nepriklausymybės reikale. Aš turėjau džiaugsmą matyti p. Joną I. Bagdžiuną ir kitus delegacijos narius, kurie atėjo į Užrubežinių Santikių Komitetą. Aš pasakiau delegacijos nariams, ir aš meldžiu tamistą tą pasakyti visiems tiems, kurių laiškams ir telegramoms aš negaliu duoti atskirų atsakymų, jog aš labai rimtai tikiu kad naujieji rubežiai Europoje turi eiti tautų ribomis. Vien tik delto, kad taikos sąlygos yra imperijalistiškos, ir kad jos laužo demokratijos ir tautybės principus, aš priešinuosi, kad Tautų Lyga neužtvirtintų klaidingus ir imperijalistiškus rubežius. Aš visai nenoriu tokios Lygos, kuri galėtų pašaukti Amerikos kareivius mirtin, idant taptų priversta kokia nors tauta gyventi po svetimo valdžia.

Pasirašyta Medill McCormick

TIKRI NAMAI.

Reikšmė.

Vieta, kurioje mes gyvename vadinasi musų namai. Jei vienur gyvendami išvažiuojame kur kitur, kokių tai priežasčių delei, vieta, kurioje ilgesnį laiką sustojame, vadinasi laikinais namais; gi tikraisiais namais vis-gi pasilieka ta vieta, kurioje musų šeimininkystė užvesta*). Čia noriu kalbėti apie šeimynos namus, gal labiau apie namų reikšmę svarbiausiems šeimynos nariams, butent, vaikučiams. Namai vaikučiams yra jų gyvenimo pamatu.

Gauna pirmučiausius įpročius.

Motina privalo buti, ir teisingai elgianties yra, namų tvarkytoja, namų gyvybė, namų dušia. Kudikis iš motinos lupų išmoksta pirmuosius žodžius, pirmuosius išsitarimus. Jis persiima visais motinos įpročiais, josios šypsojimosi, josios juokimosi, josios galvos tikslingu judėjimu, josios rankomis mosavimu, josios ėjimų, josios pamaldumu, žodžiu, visais josios viešais elgimosi budais. Taip kad nuoseikliai galima sakyti, kad vaikas savo elgimosi yra tai motinos atspindis: yra tai tikriausias veidrodis, kuriame motina gali matyti savo elgimosi budą. Iš to irgi aišku, kad vaikai ne nuo ko kito, tik nuo motinos, nekame kitur, tik namuose gauna pirmučiausius įpročius.

Nuolatinis pavyzdis.

Vaiko pirmieji įspudžiai išnyktų žaibo greitumu, tarsi saulutės šviesa kad nyksta tamsiai nakčiai užėjus, jei pakeistumei motinos elgimosi, rupestingą triusą, keno kito, visai kitokiu dažiurėjimu. Tatai, norint vaikutį dorai išauklėti, butinai yra reikalingas, nuolatinis motinos geras pavyzdis, motinos doras gyvenimas, motinos išmintingas, ramus bei patogus visur ir visame pasielgimas. Tuomet vaikutis, tarsi kvėpuodamas geru pavyzdžiu, persiims juomi, ir, noroms nenoroms, bus geras.

*) Vieta, kurioje šeimyna gyvena, yra šeimynos namai.

Aplinkybės veikia ant jo.

Laiminga šeimyna jei tik vieni tėvai tegyvena ir abu pavyzdingai vaikučius auklėja. Pasitaiko neretai, kad, net ir tėvai netik kad nepavyzdingai, gi dar papiktinančiai elgiasi. O ką čia bekalbėti, kuomet pašali niai-svetimi žmonės randasi namuose. Kiek nedorų kalbų, paleistuvingų juokavimų, o nestoka ir baisių gyvuliškų pastelgimų, piktinančių mažutėlius. Nejstabu, kad vaikutis dar nekaltybės dienose jau tampa apsiaubtas baisiomis pagundomis, tarsi gėlančiomis širšėmis. Tokiose aplinkybėse vaiko padėjimas yra kuopavojingiausias. Ypatingai tuomet, kuomet jo protelis ima veiktibujoti. Nuo aplinkybių, vaiko protui besivystant, priklausys visa jo gyvenimo ateitis.

Čia gaminasi jo budas.

Nors į jaunuolius nevisi, kaip reikiant, tekreipia domą; net ir priežodin inėjo, kad: "jaunystė kvailystė," vienok yra tai svarbiausias žmogaus gyvenime laikotarpis. Reikia nepamiršti tai, kad čia, butent jaunystėje, gaminasi jo budas. Budas kaipo žmogaus, piliečio, tautiečio, kaipo doro, tikinčio, tikrai pasauliui naudingo žmogaus. Tatai tie, kurie susiduria su vaikučiais, su jaunimu, jei duos gerą pavyzdį tuomi jau prisidės prie žmonijos abelno gerbuvio; gi paikindami juos, darys baisią skriaudą kaip visai žmonijai, taip tiems patiems jaunuoliams.

Išnyks netikęs budas.

Jei kudikio budas butų jau begendąs, ar tai jau sugedęs, o by tik tėvai, ir visi kas tik į jį turi įtekmę, pradės bei elgsis prideranėiai, tuomet jis išvys savo elgimosi netinkumą ir jojo sąžinėje prašvis tikroji šviesa, jis išvys savo netikusį budą, savo nedorus pasielgimus, gi matydamas kitus dorai besielgiant pradės sarmatyties savo netikusių pasielgimų ir su Dievo malonės pagelba pasitaisys.

Kiek tatai triuso, kad namai butų namais.

Jei nuo namų bei juose aplinkybių priklauso taip daug, kaslink paties asmens bei viso pasaulio gerbuvio, kaip tat privalo kiekvienas doras žmogus elgties pavyzdingai, o nepapiktinančiai namuose. Norint namuose gerai elgties, reik visuomet vengti netikusių papročių. Kuomet šeimyna dorai, tvarkiai, pavyzdingai gyvena, tuomet namai taps, tikrai to žodžio reikšmėje, namais, o ne kaip dabar kad dažnai pasitaiko, kad namai yra nedorybių lizdu.

Beabėjo, kad namus kaip reikiant užlaikius reikia nemaža pasišventimo bei triuso, bet to iš musų reikalauja musų pačių gerbuvis, reikalauja jaunuolių labas, reikalauja tauta, reikalauja visuomenė, galutinai reikalauja Dievas musų Sutvėrėjas.

Namai yra svarbus. Namuose atsakanti tvarka yra dar svarbesnė, nes kaip galėjome patėmyti, kad tik gera namuose tvarka ir daro namus svarbiais.

Dora, tvarka, tai gerų namų siela. Tatai tą ir įsidomėk: "kad doroje, namų svarba."

Tėmijantis.

LIET. RAUDONOJO KRYŽIAUS RĖMĖJŲ REIKALAIS.

Pastaraisiais laikais L. Raudonojo Kryžiaus rėmėjai subruzdo ne ant juoko. Rezultatai to darbo jau pasirodė. Ypatingai, kada buvęs Worcester, Mass. seimas paragino visus darbuotis. Bėgyje dviejų savaičių prisiuntė drabužius iš Bridgeport, Conn. 3 skrynias, Detroit, Mich. 3 skrynias, Rochester, N. Y. 5 skrynias. Iš Harrison atvežta apie 1 tonas, iš Watervliet, N. Y. 4 skrynios.

Pinigai gauta iš sekančių skyrių:

Kenosha, Wis.....	$114.25
New Haven, Conn. Šv. Kazimiero dr-ja	50.00
Roseland, Ill.	45.00
W. Lynn, Mass.....	58.00
Shelter Island Heights, N. Y. nuo V. Jakaitės	5.00
Wilson, Pa.	32.00
Chicago, Ill. (18th St.)	72.00
Watervliet, N. Y.....	67.22
Philadelphia, Pa.	250.00

Nauji skyriai likosi sutverti Melrose Park, Ill. ir Gary, Ind.

Kaip matyti iš viršminėtų skaitlinių, tai L. Raud. Kryžiaus rėmėjai veikia. Bet tai dar ne viskas. Brooklyniečiai žada netrukus surengti L. R. Kr. rėm. Savaitę. Kada ji bus, dar nepaskelbta, bet tik yra žinoma, kad draugijos gavo užkvietimus ir buvo prašomos prisirengti prie ko tai nepaprasto. Apart to ši kolonija žada rengti bazarą-fėrus L. R. Kr. rėmėjų naudai. Ar nebutų geistina, kad ir kitos lietuvių kolonijos apie tai gerai pamąstytų. Brooklyniečiams, kol jie išsijudina, tai ima laiko, bet kaip pradeda darbą, tai jau nėra jėgų sulaikyti juos.

Kitos lietuvių kolonijos ir-gi darbuojasi neprasčiau. Štai, kad ir Harrisone, N. J. surinko apie toną drabužių ir daug kitų daiktų. Worcesteriečiai ir-gi žada daug padaryti. Teu tvirčiausios jėgos sutraukta prie L. R. K. rėmėjų skyriaus.

Pastaruoju laiku pranešta iš Chicagos, kad tenai likosi sutvertas L. Raud. Kryžiaus rėmėjų pirmas apskritys. D-ras Rutkauskas, vienas žymiausių veikėjų, išrinktas pirmininku. Yra vilties, kad Chicaga parodys pavyzdį visoms lietuvių kolonijoms.

Tai-gi, broliai, darbuokimės nenuilstančiai. Netrukus musų dovanomis galės pasidžiaugti Lietuvoje esanti musų broliai.

Baigiant rašyti šį straipsnį, gauta iš Amsterdam, N. Y. net 20 dideliausių skrynių drabužių, sveriančių net 8,500 svarų. Čia tai buvo žmonių darbas. Reikėjo didelio pasišventimo, kad tiek daug drabužių ir tai nedidelei lietuvių kolonijai surinkti. Katra lietuvių kolonija galės aplenkti Amsterdamo lietuvių kolonija?

Visais reikalais kreipkitės pas:

J. Tumasonis,
L. R. K. R. sekr.,
456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

JEZUITAS KUN. ANDRIUŠKA DANIJOJ.

Žinomas Britanijos lietuviams kun. B. Andriuška, Tėvas Jezuita rašo "Išeivių Draugui," kad nuvyko laimingai iš Bergeno per Kristianiją, Gtoeborg ir Helsingsborg Danijon. Įvažiuojant patikęs nemaž kėblumų. Danai nenorėję įsileisti ir nustebę, kad danų konsulis Londone paliudijęs pasportą.

P. Savickas, lietuvių atstovas, dabar vieši Lietuvoje.

Kun. Andriuška apsistojo pas Jezuitus Charlottenlund, Šv. Andriejaus kolegijoj. Jezuitai jį priėmė labai vaišingai ir daug žingeidauja apie Lietuvą. Išvažiuoti Lietuvon mano už savaitės per Vokietiją arba, jei pavyktų, pranczų kares laivu į Liepojų. Rašo, jog Lietuvos valdžia prašiusi p. Čapinskį pasilikti Londone.

Kitame laiške rašo, kad nors vargo daug turįs, bet vienok begalo džiaugiasi, jog važiuoja Lietuvon. Jei nepasiseks pranczų laivu į Liepojų, tai mano važiuoti per Vokietiją kartu su kurjeru, kuris neužilgo eis Lietuvon.

Waterbury, Conn. Čia atvyko naujas varg. P. J. Sauris. Buvo susirinkę giedoriai, atėjo atsisveikinti senas varg. J. V. Kovas ir klebonas, kun. J. Valantiejus. Giedoriai sutvėrė draugiją ir pavadino Šv. Juozapo parapijos bažnytinis choras.

Reikalauju 25 Gabių Vyrų

Oras atvėsta taigi liuosą laiką nepraleiskite be naudos. Mums reikalingi Chicagoj visose kolonijose energingi vyrai, kurie norėtų gerai uždirbti. Galima padaryti $100 ir daugiau į savaitę. Tie, kurie dirbate dieną galite pašvęsti keletą valandų vakarais ir galite gerai uždirbti. Atsišaukite ypatiškai į ofisą valandomis nuo 9 išryto iki 6 vakare.

WM. D. MURDOCK & CO.
4980 Archer Ave.
Klauskite John A. Walulis, Sales Manager.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas
Henry J. Schnitzer State Bank
Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoja
Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:
Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N. Y.

Am. Liet. R.-Kat. Federacijos Kongresas.

PROTOKOLAS.

(Tąsa.).

"Sveikinu Federacijos delegatus ir linkiu viso gero nutarimuose — A. S. Vaitkus";

"Sveikiname Lietuvių Darbininkų Sąjungos Amerikoj Lietuvių Federacijos Kongreso delegatus, linkėdami pasekmingai užbaigti tarimus ir pagrįžus vykdinti gyveniman — P. Virakas ir A. Kneižis";

"Lai šis Seimas buva kaip dar niekados, augščiausia viltimi Lietuvos. Lai ši Federacija suvienija visus lietuvius katalikus Amerikoje ir juos suriša su katalikiška visuomene Lietuvoje — P. Zdankus".

Perskaičius pasveikinimus, Federacijos raštininkas išdavė sekretarijato vedėjo var du pastarojo raportą.

Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos Sekretorijato.

RAPORTAS 1918 — 1919 M.

Iš veikimo ir dabartinio stovio Sutrauka Dabartinio Liet. R. K. Federacijos Stovio.

Išviso parapijų, prisirašiusių prie Federacijos yra 45; iš tų Federacijai skolingos yra 23; užsimokėjusių yra 22.

Centralizuotų Organizacijų išviso priguli 7; iš tų Federacijai skolingų yra 3.

Lokalių draugijų prie Federacijos prisirašiusių yra 63; iš tų Federacijai skolingų yra 13; užsimokėjusių yra 51.

Išviso kuopų, draugijų ir t.t. prie Fed. priklauso 631.

Išviso narių Federacijoje yra 34,334.

Pinigų nuo rugpj. 25 d., 1918 m., iki rugpj. 10 d., 1919 m. per Federacijos raštinę įplaukė viso labo $345.67c.

PASARGA. Šioje skaitlinėje **nėra** parokuota parapijonų skaitlius. Detališkesnis raportas yra ant sekančių lakštų.

SĄSTATA.

A. LIETUVIŲ R.—K. PARAPIJOS.

A-1 28-9-'15 Šv. Alfonso, Baltimore, Md. skolinga už 2 met.

A-2 28-9-'15 Šv. Jurgio parap., Bridgeport, Conn. skolinga už 4 met.

A-3 28-9-'15 Šv. Jurgio parap., Chicago, Ill. skolinga už 2 met.

A-4 28-9-'15 Šv. Panelės Sopulingos, Harrison, N. J. skolinga už 2 met.

A-5 28-9-'15 Šv. Trejybės, Hartford, Conn. skolinga už 2 met.

A-6 28-9-'15 Šv. Kazimiero, Plymouth, Pa. skolinga už 4 met.

A-7 25-916 Aniolų Karalienės, Brooklyn, N. Y. skolinga už 3 met.

A-8 28-9-'16 Šv. Panelės Apreišk. Brooklyn, N. Y. užsimokėjo 3.00

A-9 25-9-'16 Šv. Marijos Nekalto Pr., Cambridge, Mass. skolinga už 3 met.

A-10 25-9-'16 Šv. Kryžiaus, Chicago, Ill. skolinga už 3 met.

A-11 25-9-'16 Šv. Juozapo, Donora, Pa. skolinga už 3 met.

A-12 25-9-'16 Šv. Luko par., Ellsworth, Pa. skolinga už 3 met.

A-13 15-9-'16 Š. P. Marijos Aplankymo, Export, Pa. užsimokėjo 3.00.

A-14 25-9-'16 Šv. Vincento, Girardville, Pa. skolinga už 2 met.

A-15 25-9-'16 Šv. Petro ir Povilo, Homstead, Pa. užsimokėjo 5.00

A-16 25-9-'16 Šv. Liudviko, Maizville, Pa. skolinga už 2 met.

A-17 25-9-'16 Šv. Juozapo, Mahanoy City, Pa. skolinga už 3 met.

A-18 25-9-'16 Šv. Kryžiaus, Mt. Carmel, Pa. skolinga už 3 met.

A-19 25-9-'16 Šv. Andriejaus, New Britain, Conn. skolinga už 2 met.

A-20 25-9-'16 Šv. Kazimiero, Pittsburgh, Pa. skolinga už 3 met.

A-21 5-11-'16 Šv. Ambraziejaus, Port Washington, Wis. skolinga už 2 met.

A-22 15-9-16 Šv. Juozapo, Waterbury, Conn. užsimokėjo 5.00

A-23 2-9-16 Šv. Kazimiero, Westfield, Mass. užsimokėjo 3.00

A-24 28-10-17 Šv. Mykolo, Easton, Pa. užsimokėjo 3.00

A-25 30-9-17 Šv. Kazimiero, Gary, Ind. skolinga už 2 met.

A-26 28-10-17 Saldž. Širdies V. Jezaus, New Philadelphia, Pa. skolinga už 2 met.

A-27 5-9-16 Šv. Trejybės, Newark, N. J. skolinga už 3 met.

A-28 20-10-17 Šv. Kazimiero, Philadelphia, Pa. užsimokėjo 5.00

A-29 16-9-17 Šv. Kazimiero, St. Clair, Pa. skolinga už 2 metu

A-30 22-11-17 Šv. Petro ir Povilo, Westville, Ill. skolinga už 2 metu

574-A-31 25-8-18 Šv. Juozapo, Dubois, Pa. užsimokėjo 3.00

575-A-32 25-8-18 Šv. Jurgio Norwood, Mass. užsimokėjo 3.00

576-A-33 25-8-18 Šv. Petro ir Povilo, Tamaqua, Pa. užsimokėjo 8.00

Parapijos, Prisirašiusios Nuo Rugpj. 26 d., 1918 m., iki Rugpj. 10 d., 1919 m.

577-A34 11-10-18 Šv. Petro ir Povilo, Hazleton, Pa. užsimokėjo 3.00

578-A35 7-10-18 Šv. Mykolo, Shamokin, Pa. užsimokėjo 3.00

579-A36 1-10-18 Šv. Pranciškaus, Lawrence, Mass. užsimokėjo 5.00

580-A37 26-11-18 Dievo Apveizdos, Chicago, Ill užsimokėjo 5.00

599-A38 29-3-19 Šv. Kryžiaus, Dayton, Ohio užsimokėjo 3.00

600-A39 19-5-19 Šv. Petro ir Povilo, West Pullman, Ill. užsimokėjo 3.00

605-A40 10-4-19 Šv. Jurgio, Detroit, Mich. užsimokėjo 5.00

612-A41 13-6-19 Šv. Kazimiero, Worcester, Mass. užsimokėjo 5.00

613-A42 15-4-19 Šv. Antano, Cicero, Ill. užsimokėjo 10.00

614-A43 23-7-19 Šv. Petro ir Povilo, So. Boston, Mass. užsimokėjo 10.00

615-A44 28-7-19 Šv. Kazimiero, Amsterdam, N. Y. užsimokėjo 5.00

627-A45 2-8-19 Šv. Jono, Coaldale, Pa. užsimokėjo 3.00

22 parapijų yra pilnai užsimokėjusių $101.00

Neužsimokėjusių parapijų yra 23

Viso labo prie L. R. K. Federacijos priguli parapijų 45.

Centralines organizacijos.

31-Bl. iki 249-B219 219-21--240 S. L. R. K. A. apie 16,000 narių skolingi už 1919 metus, užmokėjo 85.05

250-Cl. iki 275-C26 26 kp. A. L. R. K. Moksleivių Susivienijimas apie 337 narių užmokėjo 10.57

276-Dl. iki 377-D99 99 kp. Lietuvos Vyčiai apie 3,875 narių skolingi už 1917—18 ir 19m.

375-El. iki 424-E50 50 kp. Lietuvių Blaivininkų Susivienijimas apie 1,518 narių užmokėjo 7.60

425-Fl. iki 475-F51 55 kp. A. L. R. K. Moterių Sąjunga apie 1,552 narių užmokėjo 15.52

476-Gl. iki 553-G78 78 kp. Lietuvių Darbininkų apie 4,000 narių skolingi už 1917—18 ir 19m.

554-Hl. iki ????? ??? Liet. Katalikų Spaudos Draugija.

Laikraščiai:—

1) "Draugas"
2) "Žvaigždė"
3) "Vytis"
4) "Moksleivis"
5) "Tautos Rytas"
6) "Darbininkas"
7) "Moterų Dirva"
8) "Garsas"

L. K. Spaudos Sav. Komisijos. etc.

Išviso Centr. Organizacijų 7
Kuopų veikiančių Fed. 553
Narių visose Centr. Org 27,282

Pinigų visos įmokėjo 118.83

PASTABA:— Nuo nekurių Centro raštininkų nesulaukiau statistikos, todel pilnos skaitlinės tų organizacijų narių paduoti negaliu. Jei kokios klaidos skaitlinėse įvyktų, tai busimasai Feder. Raštinės vedėjas malonės jas atitaisyti

Su pagarba,

Al. M. Račkus, Raštinės Vedėjas.

Surašas įvairių lokalių draugijų prigulinčių prie L. R. K. Federacijos Centro.

554-J1 1915m. Šv. Onos draugija, Athol, Mass. 89 narių užsimokėjo 1.78

555-J2 16-11-17 Lietuvos Dukterų draugija po globa M. Šv. So. Boston 250 narių užsimokėjo 5.00

556-J3 12-3-16 Šv. Stepono Jaunik. R. R. Dr-ja, Cambridge, Mass. 42 narių skolingauž 1 metus

557-J4 28-3-15 Šv. Jurgio Kar. Dr-ja, Forest City, Pa. 33 narių skolinga už 3 metus.

558-J5 28-3-15 Šv. Antano draugija, Forest City, Pa. 102 narių skolinga už 3 metus

559-J6 28-3-15 Šv. Juozapo dr-ja Forest City, Pa. 50 narių skolinga už 3 metus

560-J7 28-3-15 Šv. Jurgio Kankytinio dr-ja, Forest City, Pa. 82 narių skolinga už 3 metus.

561-J8 2-3-16 Šv. Elzbietos draugija, Hartford, Conn. 140 narių užsimokėjo 2.80

562-J9 4-8-17 Šv. Jono Dr-ja, Hartford, Conn. 300 narių skolinga už 2 metu

563-J10 4-8-17 Šv. Juozapo draugija, Hartford, Conn. 100 narių skolinga už 2 metu

564-J11 10-11-17 Šv. Rožančiaus Moterių dr-ja, Newark, N. J. 275 narių užsimokėjo 5.50

565-J12 5-1-15 Šv. Laurino draugija, Port Washington, Wis. 70 narių užsimokėjo 1.40

566-J13 8-111-16 Šv. Mykolo draugija, Rockford, Ill. 90 narių skolinga už 2 metu

567-J14 3-12-16 Šv. Pranciškaus draugija, Scranton, Pa. 111 narių skolinga už 2 metu

568-J15 3-12-16 Šv. Jurgio draugija, Scranton, Pa. 42 narių skolinga už 2 metu

569-J16 3-12-16 Šv. Juozapo draugija, L. D. S. 34 kp. Scranton, Pa. 185 narių užsimokėjo 3.70

570-J17 28-11-15 Šv. Juozapo draugija, Sheboygan, Wis. 100 narių skolinga už 3 metus.

571-J18 25-11-18 Labdarybės draugija, Baltimore, Md. 120 narių skolinga už 1 metus

572—19 6-9-18 Šv. O. Moterių draugija, Chicago, Ill. 200 narių skolinga už 1 metus.

573-J20 5-9-17 Šv. Kazimiero Brolių ir Seserų draugija, Chicago, Ill. 85 narių užsimokėjo 1.70

Viso draugijų buvo 20
Narių 2,381

Iš tų draugijų neužsimokėjo 13

7 draugijos užsimokėjo 20.18

Draugijos naujai prisirašiusios prie L. R. K. Federacijos laikotarpyje nuo rugpj. 26 d., 1918 m. iki rugpj. 10 d., 1919 m.

581-J21 14-7-18 Šv. Stanislovo draugija, Akron, Ohio. 70 narių užsimokėjo 1.40

582-J22 5-2-19 Šv. Jono Krikštytojo dr-ja, Sioux City, Iowa. 58 narių užsimokėjo 1.16

583—23 11-2-19 Šv. Pranciškaus Tercijorų Brolija, Lawrence, Mass. 46 narių užsimokėjo .92

584-J24 13-2-19 Šv. Juozapo draugija, Newark, N. J. 135 narių užsimokėjo 2.70

585-J25 13-2-19 Šv. Rožančiaus Moterų dr-ja, Grand Rapids, Mich. 100 narių užsimokėjo 2.00

586-J26 29-3-19 Šv. Cecilijos choras, Hartford, Conn. 30 narių užsimokėjo .70

587-J27 19-2-19 Apaštalystės Maldos dr-ja, Waukegan, Ill. 65 narių užsimokėjo 1.26

588-J28 22-2-19 Šv. Kazimiero draugystė, Cincinnati, Ohio. 14 narių užsimokėjo .28

589-J29 1-3-19 Šv. Onos Moterų Draugija, Westfield Mass. 27 narių užsimokėjo .60

590-J30 5-2-19 Gvardija I Div. Šv. Kazimiero Karalaičio, Chicago, Ill. 100 narių užsimokėjo 2.00

591-J31 15-3-19 Šv. Kazimiero draugija, Sioux City, Iowa. 77 narių užsimokėjo 1.54

593-J32 6-3-19 Šv. Elzbietos draugija, Lawrence, Mass. 55 narių užsimokėjo 1.10

594-J33 9-3-19 Šv. Jono Krikštytojo draugystė Melrose Park, Ill. 114 narių užsimokėjo 2.30

595-J34 14-2-19 D. L. K. Vytauto Gvardija, Cleveland, Ohio. 45 narių užsimokėjo 1.00

596-J35 19-1-19 Apaštalystės Maldos dr-ja Waterbury Conn. 57 narių užsimokėjo 1.14

597-J36 1-3-19 Šv. Vincento Paulo dr-ja, Roseland, Ill. 131 narių užsimokėjo 2.62

598-J37 29-3-19 Šv. Petro ir Povilo dr-ja, Rochester, N. Y. 160 narių užsimokėjo 3.20

600-J38 7-4-19 Šv. Juozapo draugija, St. Louis, Mo. 78 narių užsimokėjo 1.56

602-J39 24-4-19 Šv. Kazimiero draugija, Paterson, N. J. 60 narių užsimokėjo 1.20

603-J40 18-4-19 Šv. Kazimiero draugija, Aurora, Ill. 44 narių užsimokėjo 88

604-J41 9-3-19 Šv. Mykolo draugija, Shamokin, Pa. 83 narių užsimokėjo 1.66

606-J42 1-3-19 Šv. Jurgio draugija Brighton, Mass. 300 narių užsimokėjo 6.00

607-J43 2-5-19 Šv. Magdalenos draugija, Philadelphia, Pa. 153 narių užsimokėjo 3.06

608-J44 13-5-19 Saldž. Širdies P. Marijos Mot. ir Merg. dr-ja St. Louis. 42 narių užsimokėjo .84

609-J45 17-2-19 Šv. Juozapo draugija, West Pullman Ill. 75 narių užsimokėjo 1.50

(Daugiau bus).

REIKALAUJA

REIKALINGOS.

25 merginos del fabriko darbo $14 į sąvaite dirbant nuo dienos, nuo štukio $17 iki $20 į sąvaitė.

American Insolated Wire Co.
954 W. 21st Str. Chicago.
Tel. Canal 1854

GAL KAS ŽINOTE?

Stanislovas Gedgaudis mire balandžio menesyj 1918. Jis gyveno po numeriu 603 W. German Str. Baltimore, Md., Vėlionis paliko moteri Emilija ir dukterį Lietuvoj. Aš jo pačios adreso neturiu nei negalių surasti. Vėlionis paliko turto, taigi kas apie jo žmoną žinote praneškite sekančiu adresu.

Jonas Grebliauckas,
425 South Paca Str. Baltimore, Md.

ANT PARDAVIMO.

DIDŽIAUSIAS BARGENAS.
611 West 47-th Gatvę.

2 pagyvenimų medinis namas po 6 kambarius "postlum" vana, gazas, combination gazu šildomas garadžius. Randos neša $40.00, gera vieta arti 2 mokyklų, nuleminta kaina $2,900.00 ant lengvų išmokesčių.

Taippat parsiduoda 9 kambarių murinis namas po 5 ir 4 kambarius, gazas ir toiletai viduj. Gera vieta viskas sutaisyta randos neša $23 į menesį Kaina $2,200.00

3708 S. Emerald Ave.
Telefonas Vincennes 1195

BARGENAS.

Ant pardavimo gražus 2 pagyvenimų štimų šildomas murinis namas, elektros, šviesa, beveik naujas, garadžius štimų šildomas ir elektros šviesa, pumpa, garadžius, atneša randos $70.00 į menesį Kaina $6,250.00.

Ant pardavimo "Velie Speedster" labai pigiai tiktai $225. Galima pamatyti atsišaukiant sekančiu adresu:
6520 So. Morgan Str.

Ant pardavimo 7 kambarių namas su dideliu barne ir vištoms namas, yra vanduo, gazas apačioj yra 4 kambariai ant viršaus 3 su toiletu viduj, randasi netoli 67tos bulvaro gražioj apielinkej, mokykla ir bažnyčia arti. Atsišaukite

Mr. Engles,
6920 So. Talman Ave.

BARGENAS.

Murinis gražus 3 augštų namas 3 flatai — 5 ir 6 kambariai su vanomis. Flatai gražiai išlaisyti augštas basementas randos $720.00 ant metų. Kaina $5,800.00 ant bridgeporto. Turi buti parduotas greitai.

A. PETRATIS & CO.
3249 So. Halsted Str.

Reikalinga 50 Vyrų

Darbas pastovus per visus metus proga pasitobulinti . Gyvenimo sąlygos geros. Namai moderniški. Randos pigios. Geri burdai del pavienių vyrų. Mes turime Mokyklas, Bažnyčias, Teatrus ir Kitus Pasilinksminimus. Sveikas oras.

Daug randasi musų vienenčių čia atvažiuokite tiesiai New York Central RR. arba rašykite į Mr. James Springer 4 Smithfield Str. Pittsburgh, Pa. reikalaujant daugiau informacijų.

The Aluminum Co. of America
Massena New York

Specialis Išpardavimas

Abejose Narinėse Sankrovose darome specijalį išpardavimą parvuoto.

AUDEKLO (GINGHAM)

Didelis pasirinkimas kuojvairiausių raštų, družėti ir languoti. Stiprus ir gerai dėvisi. Audeklą vertą 37 centų jardui atidnodame tik po

27c

gi vertą 34 centų jardui, atidnodame tik po

24c

DRABUŽIAI

Norėdami padaryti vietą tolydžio pribuvantiems naujiems sandėliams rudenių drabužių, dalį dabartinio sandėlio atidnodame numažintomis kainomis. Drabužiai visų naujausių madų nuleidžiant nuo kiekvieno dolierio.

25 c

Kas nori pasinaudoti pigum pirkimu, tegul pasiskubina, kol yra didelis pasirinkimas. Išpardavimas tęsis tik iki subatos vakaro.

Pirkite Narinėse Sankrovose.

Musų tikslu yra užganėdinti visus kostumerius visomis pusėmis, ty. duoti jiems geras prekes, prideramomis kainomis ir mandagiai ir prietelingai jiems patarnauti.

PREKYBOS PALATINE KORPOR.

1112-1114 MILWAUKEE AVE. — IR — 1701-1703 W. 47-th GATVĖ

5,000 dalininkų 3,500 moksleivių.
Pirklybos kursai visai Amerikai.

BARGENAS.

Ant pardavimo 3 augštų medinis namas ir ant 2 augštų namas užpakalyj. Turi parduoti greitai. Kaina $4,000.00.

T. Leverenz.
5207 S. Halsted St.

Ant pardavimo murinis namas su basementu ant 1 pagyvenimo su 6 kambariais, yra elektra, vandenių šildomas.

5038 S. Winchester Ave.

Ant pardavimo greitai

6 kambarių murinis namas kurio priešakys į gražų parką, lotas 26½ pedos ilgio, atneša randos $25.00 į menesi. Turi buti parduotas prieš rug sėjo 8, 1919. Kaina $2,750.00.

Atsišaukite

Chas. Patkus
3667 Archer Ave.

PARSIDUODA.

Grosernė su visai intaisymais (fornišiais).

4537 S. Paulina St. Chicago.

ANT PARDAVIMO.

4 kambarių moderniškas namas, muro apačia, su elektra, lotas 45 pedų. Atsišaukite

2120 W. 57 Str.
Telefonas Prospect 7137

F. P. BRADCHULIS
Lietuvis Advokatas
Attorney at Law
105 W Monroe, Cor. Clark St.
Room 207, Tel. Central 230
CHICAGO, ILLINOIS
Gyv.: 3112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2390

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius patarnauju, laidotuvese ko pigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganedinti.

2314 W. 23 Pl. Chicago, Ill.
Tel. Canal 2199.

Dr. O. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Kodel eiti pas svetimtaučius ir mokėti daugiau. Egzaminuoju Akis ir teisingai pritenku akinius. Jeigu esi nervuotas, skauda galva arba galva sukas vajuojant gatvekariu, kreivos akys arba kiti kėblumai. Ypatinga doma atkreiplama į vaikus einančius mokyklon. Patarimas dykai. Valandos nuo 11 ryto iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 1 po piet. Telefonas Drover 9660.

1553 W. 47th St. ir Ashland Av.
Ties Oppenheimer krautuve.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS "DRAUGE"

Kam Mokėti Augštas Rendas Kad Galima Gyventi Savame Name.

Mes turime labai geru Namu kurie parsiduoda labai žemomis kainomis pagal pasirinkimo ir noro pirkiejo, kaip mažu namelių taip-gi ir didelių Namu Po visa Chicagos Miesta. Bet Ipatingai "Brighton Park Apylinkieje" nekuriuos parduodame ant Lengvių išlygu arba išmokleijimu, Todel nelaukdamas nieko atvažiuok ir pamatik o parsitikrinsi Jeg taip yra.

Gal išsikalbinieji jog mažai turi Pinigu? Šimtai žmoniu pirko nuosavybes su daug mažesniais pinigais negu tamsta šiandien turi bet yra laimingi ir šiandien nekurie jau turi po keleta Namu tai kodelgi tamsta bijeis?

Gal manoti kad toliaus bus pigesni ir nusipirksite tada daug pigiaus? Taip-gi šimtai žmoniu su ta mintime ir-gi apsigavo, nes par paskutinius 10 metu Chicagoje nuosavybes pakilo daugiaus negu dvigubai, bet vis-gi žmonis tikiejos, kad eis pigin, Todel katrie lauks dar toliaus taip-gi turės mokėti dar augštesnes kainas.

Taipgi ar ėsi ganietinai apsaugojęs savo Nama ir Turta nuo Ugnies nes nelaime yra nežinoma nėra tos dienos kad Chicagoj neapdegtu keletas namu, argi gali užtikrinti kad tamstos Namuosi tas neatsitiks, jeigu neturi arba mažai turi apsaugos? tai nieko nelaukdamas apsisaugok tuojaus, mes apsaugojome į Geriauses ir teisingiaus Kompanijes, Kreipkities Pas:

FRANK STASULIS, 4438 So. Fairfield ave. arti Lietuviškos Bažnyčios, Brighton Park — Chicago, Ill.

Lietuviai remkitė Lietuvius kurie yra tikras Lietuviaiais, ir dirba del **LIETUVOS** ir visu Lietuviu labo.

Iš Chicagos Lietuvių Kolonijų.

IŠ BRIDGEPORTO.

Iš poseiminio moksleivių susirinkimo.

Rugpjūčio 30 d., š. m., 8 val. vakare, Chicagos Apskričio Moksleivių įvyko susirinkimas.

Pirmiausia buvo išduota raportai iš įvykusių seiminių vakarų. Pasirodė, kad gryno pelno liko $175 su centais. Pinigus nutarta tuoj pasiųsti Centro iždininkui.

Einant prie tolesnio veikimo pleno, nutarta surengti kalėdiniose vakacijose vakarą su dideliu programu Ciceroj arba Roselande. Programą tvarkys ta pati rengimo komisija. Gi biznio komisijai, J. Klimui ir J. Šlikui atsisakius iš priežasties, kad apleidžia Chicagą, jųjų darbą atliks V. Balanda ir A. Paliulis.

Šin susirinkiman atsilankė p. Stulpinas, nesenai pargrįžęs iš Prancuzijos. Jis inešė, kad sutverti Apskričio Literatiškąjį skyrių. Inešimas liko užgirtas. Tam tikslui liko išrinkta komisija, kuri tvarkys tą darbą, iš šių ypatų: p-lės A. Bereckaitės, J. Stulpino ir V. Balandos.

Skyrius, be bertainių Apskričio susirinkimų, laikys kas mėnuo susirinkimus įvairiose Chicagos kolonijose. Kiekvieną susirinkimą du ar trys moksleiviai išpildys programą. Bus skaitomi referatai, paskaitos, prakalbos, dainos ir tt.

Nėra abejonės, kad šis darbas duos didelę naudą kaip patiems moksleiviams, taip ir musų visuomenei. Moksleiviai galės lavinties, pasidalindami mintimis moksliškuose dalykuose ir labiau įgaus praktikos visuomeniškame veikime, nes mes žinome, kad moksleivis, baigęs ir augštus mokslus, bet neturėdamas praktikos iš jaunystės ir paskui neturi didelio patraukimo prie visuomenės darbo.

Paskui buvo pakeltas klausimas, kaip greičiau butų galima susinešti su Lietuvos moksleiviais. Šis klausimas buvo svarstytas ir seime. Dabar-gi Apskritys prie Centro pirmininko išrinko p. A. Jovaišą ir A. Linkų, kad susižinotų su Lietuvos ateitininkais taip greitai, kaip bus galima.

Susirinkimas pasibaigė apie 10 val. vakare. Moksleiviai išsiskirstė pilni energijos, spauzdami vienas kitam rankas iki kito pasimatymo, nes už kelių dienų atsidarys mokyklos ir vėl nes užsidarysime mokyklų muruose, bet širdyse pasiliks mums saldųs vakacijų atsiminimai.

Valparaisietis.

IŠ BRIRGEPORTO.

L. Vyčių 16 kp., laikė savaitinį susirinkimą rugpjūčio 27 d. Delegatė, p-lė Jovaišaitė, išdavė raportą, iš L. V. 7-to seimo. Apie seimo nutarimus dar aiškino M. Zujus. Raportas priimtas. Paskui sekė raportas iš L. V. Apskr. susirinkimo, kurį išdavė vytis M. Zujus. Praneše, kad L. V. Apskr. pageidauja, kad kuopa pataptų narė rėmėja L. V. Apskr. choro, įmokėdama $5.00. Kuopa sutiko ir tuojau paskirė 5 dol.

Paaiškino taip-gi ir apie Katalikų Vienybę, kad kuopai reikia turėti nuolatinį atstovą, kad butų pranešama. kas ten veikiama. Į atstovus nuo L. Vyčių 16 kp. išrinkta sekantieji: V. Stulpinas, Budris ir Malinauskas.

Kuopa nutarė darbuoties parapijos bazare, kuris prasidėjo rugpjucio 30 d.

Kuopos susirinkimus laike bazaro pavesta šaukti valdybai. Jei bus reikalas, galės perkelti į kitus vakarus vietoj seredomis.

A. B.

IŠ BRIGHTON PARK.

Moterų Sąjungos 20 kp. veikimas.

Brightonparkiškė Moterų Sąjungos kuopa palengva įsijudina veikiman. Vasaros laiku ir energingausius veikėjus šiluma aptingina. Taip buvo ir su Mot. Sąj. 20 kp. Bet artinanties rudeniui, žiurėk, kokį ji veikimą užsibrėžė.

Praeitam utarninke, rugsėjo 2 d. bažnytinėj svetainėj laikė mėnesinį susirinkimą. Susirinko gražus sąjungiečių burelis. Visos su energija, su pasišventimu dirbti moterų labui.

Jau praeitam susirinkime trukšmavo; girdi, kitos draugijos rengia vakarus, kodel negali surengti sąjungietės. Ir nutarė surengti vakarą. Tuojau išrinko komisiją suieškoti svetainę.

Šiame susirinkime komsija pranešė, kad paėmė School Hall svetainę ant sausio 18 d., 1920 m. Tame vakare sąjungietės statys scenoj 5-ių aktų dramą "Rytų Pilis." Šitas veikalas Chicagoje dar nebuvo vaidintas. Rezisore išrinko p-nią Z. Sakalauskienę.

Nutarta daryti programus su apgarsinimais. Beveik visos narės prižadėjo rinkti apgarsinimus. Visos pilnos vilties, kad darbas atneš pageidaujamus vaisius. Įžangos bilietus nutarta padaryti ir išanksto pardavinėti.

Ant galo tapo perskaitytas laiškas nuo L. R. Kryžiaus rėmėjų su prašymu prisidėti prie sušelpimo suvargusių brolių, sesių Lietuvoje. Kadangi kuopos iždas nėra ganėtinai turtingas, tai tam reikalui iš iždo paaukota 5 dol. "Permažai butų," sako viena sąjungietė, "aš inešu pakolektuoti narių tarpe."

Visos rankomis suplojo ir sumetė dar 5 dolierius. Tokiu budu sąjungietės vienam vakare L. R. Kryžiui paaukojo 10 dol.

"Bet tai dar ne galas," sako pirm., p-nia Klimienė. "Suvargusius savo brolius ir seses atminsime ir kituose susirinkimuose, kadangi šiame susirinkime ne visos narės dalyvauja."

Šis Mot. Sąj. 20 kp. susirinkimas buvo gyvas ir įspudingas.

Tat į darbą sąjungietės prie užsibrėžto veikimo. **Z. S—nė.**

IŠ BRIGHTON PARK.

Nedėlioj, rugpjučio 31 d., bažnytinėj svetainėj buvo L. R. K. šelpėjų susirinkimas. Iš raportų rinkėjų aukų ir drabužių bei valgių pasirodė, kad jau nemažai yra surašyta, tik reikia surinkti ir parnešti į nuskirtą vietą po numeriu 4434 So. Fairfield ave. Iš ten tuojau bus pasiųsti į Brooklyną, o iš ten jau Lietuvon.

Tą dieną prisirašė septyni nauji nariai ir užsimokėjo metines mokestis po vieną dolierį. Sekantieji aukojo del L. R. Kryžiaus. Nekalto Prasidėjimo P. Š. moterių ir mergaičių drja atsiuntė per p-lę V. Zaromskaitę $25.00. J. P. Golombevski (lenkas-aptiekorius, 2633 W. 47th St.) aukojo $10.00 ir dar prižadėjo duoti medikamentų.

Po 1 dol.: A. J. Kandrotas, A. Pakeltis, A. Pienienė, M. Žalienė, J. Žiedas, I. Sakalauskas. Viso aukų suplaukė tą dieną $41.00. Vardan Lietuvos, visiems aukojusiems tariame ačiu.

L. A. K. Šelp. Valdyba.

IŠ WEST SIDE.

Kas iš laimėtojų dar nėra atsiėmę savo daiktų, kuriuos laimėjo Viešojo Knygyno piknike, meldžiu atsiimti iš A. L. Stakeliuno, 2146 W. 23rd pl., Chicago, Ill. Dovanos yra su sekančiais numeriais.

Numeris	23,	serija	98.
"	23	"	164.
"	14	"	173.
"	14	"	295.
"	1	"	116.
"	15	"	100.
"	11	"	166.
"	6	"	23.
"	23	"	216.
"	18	"	248.
"	11	"	19.
"	18	"	18.
"	4	"	237.
"	13	"	104.

A. S.

Pažaisiai. Liepos 2 dieną Pažaisliuos buvo atlaidai. Dar besimokydamas dažnai lankydavau šią gražią vietelę. Kartą, bežiurint bažnyčios senukas rusų šventikas man tarė: "Nesigailėk" Tamsta—netrukus gal vėl jusų bus". Aš patylėjau.

Šiandien toji graži bažnyčia vėl nusų. Šiandie iškilmingon šventėn atvyko ir musų aukščiausios valdžios atstovai: Valstybės Prezidentas, kariuomenės Vadas, Tarybos pirmininkas ir Vyskupo atstovas.

Rodos aštuonios dešimtys metų atgal katalikai iš čionai buvo išguiti. Laikai keičiasi.

"Laisvė" Kaunas.

VISUOMET YRA PROGA.

Nei vienas žmogus negali pasakyti kuomet jam pasitaikys proga pakilti augštin. Kaip kada pasitaiko kuomet žmogus eina trečia desetka metu ar ketvirta desetka, bet visuomet jam pasitaiko, tai yra žinoma jeigu jis yra pilnas energijos ir nori pakilti augštyn. Triner's Angelica Bitter Tonic šiame lošia svarbia role, ji atgaivina energija ir pataiso visa systema. Ji priverčia grumuliuojančius organus kad jie sparčiau dirbtu ir tuo pačiu laiku sutaiso nervas ir užtikrina gera sveikata, taip kad atsikelus išryto jautiesi gerai ir esi gerame upe. Dalykai iš kurius Triners' Angelica yra padirbti priguli daugiausia prie daržovių. Tavo vaistininkas turi tiktai pareikalauk nuėjęs į vaistinučia. Pamegink! Labai geras gaivintojas ir sutaisytojas nervu. → Joseph Triner Company, 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago. Ill. -. (Apgr.)

ŠVENTO JUOZAPO DR-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI:

Sheboygan, Wis.

Pirm. A. Grebas, 1117 Kentucky, Ave.

Vice-pirm. J. Stauskas, 1414 New York Ave.

Rašt. A. Brusaka, 835 High Ave.

2 Rašt. B. Sapiega, 1715 Superior Ave. ,

Iždininkas T. Grigaliunas, 1437 So. 11-th St.

Org. Raš. Ig. Ermala, 1717 Erie Ave.

Maršalka M. Daunora.

Dažiurėtojai iždo: J. Reklaitis, J. Rutkauskas.

Mitingai atsibuna kiekvieną mėnesį po pirmai tą nedėlią.

BAZARAS -- KARNIVALAS

BUS TIKTAI TRIS DIENAS.

Nedeliomis, Rugsejo. Sept. 7-14 ir 21d.

West Pullman, Šv. Petro ir Povilo Lietuvių parapijos svet., 12259 Emerald Ave.

Pradžia 2:30 ir tęsis iki nakties vėlumos.

Visi be skirtumo privalo atsilankyti į bazarą, vien tik del žingeidumo, nes bazaras bus neapsakomai įdomus.

Apart gražiausių papuošimų bus taippat įvairiausių žaislų. Kiekvienas atsilankęs į Bazarą daug ko pasimokys.

Nuoširdžiai visus kviečia
Klebonas ir Komitetas.

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGOS KRAUTUVĖ

901 W. 33rd Street Ant Bridgeporto

Tencaplankia jos nei vienas.
Turime įvairių nesvaiginančių gėrimų.
Turime atsivėsinti ir **ICE CREAM'O.**
Turime krasos skyrių išsiunčiame laiškus ir kitus reikalus atliekam. Turime įvairių laikraščių.
Čia yra **"DRAUGO"** agentura. Galima čia gauti "Draugą" nusipirkti, paduoti į jį pagarsininų ir darbų. Turime taippat **knygų ir maldaknygių.**
Prašome atsilankyti.

Saugi Banka Jusų Pinigams

YRA

Central Manufacturing District BANK

1112 W. 35 St. (3 blokai nuo Halsted) St. Chicago, Ill.

KAPITALAS $550,000,00. TURTAS VIRŠ $5,000,000,00.

W. N. Jarnagin Prezidentas
H. E. Poronto Vice-Prezidentas
S. L. FABIJONAS Užrubežinio ir Lietuvių skyriaus vedėjas.
F. L. Webb Kasinikas
J. R. Rolley Pag. kasininko
F. C. Hoebel Pag. kasininko
J. A. Malooly, vedėjai Real Estate, Insurance ir Mortgage Departm.

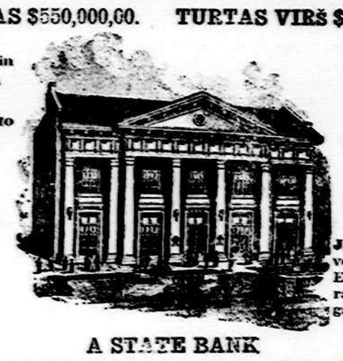

A STATE BANK

Dekite be baimės ir abejones savo pinigus į ŠIA VISIŠKAI SAUGE BANKA CIONAI jusų pinigai bus SAUGUS. Gausite 3-čia procenta ir SUMA ant PAREIKALAVIMO.

PRANEŠIMAS: Del parankumo žmonėms **TAUPOMASIS SKIRIUS BUS ATDARAS VISA DIENA SUBATOJ NUO 9 ryta iki 8 val. vakare.**

Nuujos banko valandos: Kasdiena nuo 9 ryta iki 3 po pietu. Seredomis ir vakare nuo 6 iki 8 val. Subatomis nuo 9 ryta iki 1 val. po pietu.

Taupomasis skirius atdaras visa diena Subatoj nuo 9 ryta iki 8 val. vakare.

PRANEŠIMAS.

Pagrįžęs iš Francijos Chicagon laikinai priiminėju ligonius savo pagyvenimo vietoj **3125 W. 38 Str. arti Kedzie Ave.** Kaip greitai bus gatava, atidarysių ofisa ant pietvakarinio kampo Leavitt ir 22-ros gatves.

Valandos nuo 4 iki 7 vakare.

DR. S. BIEŽIS,
Telefonas McKinley 4988

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir vartojamos daugumos lietuvių, kurie grajija koncertiną ir augštai rekomenduojama kaipo geriausia koncertina padaryta Suvienytose Valstijose Amerike. Mes galime jas parupinti augšto arba žemo tono.

Reikalaukite katalogo, kurį išsiunčiame dykai.

GEORGI & VITAK MUSIC CO.
1340 W. 47th St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ

MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės, dailiarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 9 ryto iki 4 valandos po pietų; vakarais nuo 6 iki 10 val.

3106 So. Halsted St., Chicago.

DR. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1741 W. 47th Street
Valandos: 9:30—12, 3—5 ir 7—9.
Telefonas: Boulevard 3480.
Rezidencija: 4515 So. Wood St.
Telefonas: Yards 723.

Malioriai ir Dekoratoriai

Ilgų metų patyrimas savo amate leidžia mums atlikti pirmos rųšies darba pigiausiomis kainomis.

Atsišaukite pas

P. Cibulskis ir J. A. Poška

2343 W. 23 Place Telefonas Canal 2446

VISOMS SOLISTĖMS IR SOLISTAMS NAUJAS DŽIAUGSMAS

IŠ NAUJŲ DAINŲ.

kurioms mužiką (piano) parašė

ANTANAS S. POCIUS.

Jau išėjo iš spaudos šios dainos:

Leiskit į tėvynę	Kaina 60c.
Ne bile kieme mergele auga	60c.
Gale sodo rymavo ir Svint aušrelė	60c.
Vai močiute mano	60c.

Galima gauti pas **"DRAUGĄ"**
1800 W. 46 St. Chicago, Ill.

Taupykite Piningus:

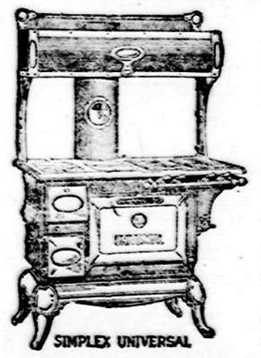

SIMPLEX UNIVERSAL

Perkant visus savo RAKANDUS, PEČIUS, KARPETUS, PIANUS, VICTOROLAS, SIUVAMAS MAŠINAS ir t.t. pas

P. KVORKA & SONS
1551 — 53 W. Chicago Ave.
arti Ashland Ave.

Cash ar ant Išmokesčių.

Telefonas Monroe 2500

Krautuve atdara Seredomis ir Petnyčiomis iki 6 val. vakare. Kitais vakarais iki 10 vakare.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetonos **geral pritaikintu akiniai bus palengvinimu del Jusų akių. Kuomet tu kenti nuo galvos skaudėjimo, kuomet raides liejasi į kruvą, kuomet skaitai ar siuvi ar rašai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jumas akinių. Mano 15 metų patyrimas pridnos Jums geriausią patarnavimą už prieinamą kainą net taip žemai net iki $2.00.**

JOHN SMETANA
Akių Specijalistas
1801 S. Ashland Av. Chicago

Egzaminas suteikiamas dykai. Kampas 18-tos gatvės. 3-čios lubos virš Platt'o aptiekos.

Kamb. 14, 15, 16, 17 ir 18 Tėmykite į mano parašą.

Valandos: nuo 9 val. išryto iki 8 val. vakare. Nedėlioj nuo 8 val. ryto iki 12 valandai dieną.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

PEARL QUEEN KONCERTINA

NEMOKĖSI PINIGUS BEREIKALO

Musų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasaženklį gaus kataliogą veltui.

Steponas P. Kazlawski

4632 So. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Telefonas: DROVER 7309

DIDELIS BAZARAS JOMARKAS

Šv. Mykolo par. kieme 1644 Wabansia Av.

Rugsėjo-Sept. Nedeliomis, Seredomis, Subatomis tai yra:
7, 10. 13, 14, 17, 20, 21, 24, 27, ir 28 dienomis.

Ned. prasidės 3:30 Sub. 4v. Sered. 7v.

Šią nedelia 7d. prasidės su dainomis ir muzika.

Northsides draugijos dalyvaus incorpore:

1. Vyčių dr-ja	rugsejo	10 d.
2. Aušros vartu dr-ja.	"	13 d.
3. Šv. Mykolo dr-ja	"	14 d.
4. Šv. Juozapo dr-ja	"	20 d.
5. Ražančiavos dr-ja	"	21 d.
6. Moteru Sąjunga 4-kp.	"	24 d.
7. Šv. Cecilijos dram. dr-ja	"	27 d.
8. Šv. Kazimiero dr-ja.	"	28 d.

Kas apsilankis, daug ko išlaimės, O kas ne dalyvaus labai pasigailės.
Įžanga vakarui 10c. Visiems vak. 50c.

Lietuviai Amerikoje.

SO. CHICAGO.

Nepaprastos prakalbos.

Liet. Raud. Kryžiaus rėmėjų skyrio įvyks prakalbos p. Kučinskio svet., 8756 Houston ave., nedėlioj, rugsėjo 7 d., 2 val. po pietų. Atvažiuos kalbėtojas iš Chicagos, kuris papasakos daug indomybių.

Kviečiami visi So. Chicagos lietuviai, vyrai ir moterys.

Rengėjai.

CLEVELAND, OHIO.

Rugpjučio 19 d. A. L. R.-K. Moterių Sąjungos 26 kuopa laikė susirinkimą. Susirinko nemažas burelis narių-sąjungiečių. Tarp kitko verti paminėjimo sekantieji nutarimai.

P-iai M. Žitkienei inešus ir išdėsčius reikalą rėmimo prakilnios Amerikos lietuvių tarpe įstaigos—Šv. Kazimiero Akademijos, Chicagoje—kuopa nutarė parenti su 25 dol. auka. Penkiolika dolierių tapo paskirta iš iždo, kitus narės suaukojo: p-nia M. Žitkienė 2 dol. Po 1 dol.: M. Bucienė, P. Zalienė, O. Saveikiutė. Po 50c.: E. Pauliukiutė, A. Koncienė, F. Bekenaitė, Z. Vartnikienė, M. Šilinskienė, P. Štaupienė, M. Žebrienė ir D. Šerkšnienė. B. Virbalienė 25c.

Bravo sąjungietės, kad užjaučiate tai taip prakilniai įstaigai.

Kuopa sutarė dalyvauti Šv. Jurgio parapijos fėruose. Prie to iš iždo paskyrė pinigų nupirkimui dovanų. Taip-gi kiekviena sąjungietė pasižadėjo nuo savęs nupirkti dovaną ir darbuoties laike fėrų.

Nedėlioj, rugsėjo 21 d. kuopos bus vakaras Germania Worwaerts Turn svetainėje. Išrinkta darbininkės tam vakarui. Atsimenant, kad Clevelando sąjungietės visados savo vakaruose patiekdavo gražų programą ir patenkindavo publiką, galima tikėties, kad ir šiame vakare atsilankiusieji negailės savo žygių.

Todel Clevelando lietuviai širdingai yra kviečiami šitan vakaran. Užtikrinu, kad kiekvienas bus patenkintas ir išsineš gerus įspudžius.

Margrieta.

KENOSHA, WIS.

Čionai yra sutverta Labdaringos Sąj. 17 kuopa šelpimui našlaičių. Gaila, kad mažas burelis remia taip prakilnią organizaciją. Daugumui yra žinoma, kad Labdaringoji Sąjunga daug dirba. Turi jau nupirkus didelį žemės plotą, ant kurios neužilgo pradės statyti našlaičiams namą. Tai-gi musų geraširdžiai, matydami didelę naudą iš namo ir auklejimą našlaičių lietuviškoj dvasioj, sukruto kiek galėdami darbuoties, kad tik daugiau surinkus aukų. Štai jau pasiuntė į Centrą $100.00. Ir toliau žada nenuleisti rankų. Rugsėjo mėnesyj žada surengti vakarą su vaidinimu "Daktaras" Pelnas eis našlaičių naudai.

Kenoshiečiai yra dėkingi savo klebonui, kun. A. Balinskiui, nes jis daug kuo prisidėjo prie sudarymo šimtinės.

J. Trakšelis.

ROCKFORD, ILL.

Pastaruoju laiku teko patėmyti daug korespondencijų iš Rockfordo. Paskutinėji buvo rašyta apie Šv. Petro ir Povylo vyrų ir moterių draugiją ir kaž kokias kiauras kišenes. Jeigu korespondentai, rašydami tokias korespondencijas, rašytų norėdami paaiškinti visuomenei tikrą dalykų stovį, tai delko nepasirašo tikro vardo ir pavardės, o deda slapivardes.

Klebonų permainos.

Pastaruoju laiku turėjome klebonų permainas. Kun. Taškunas, klebonavęs netoli septynių metų Rockforde, išvažiavo kitur, o mes susilaukėm naujo klebono, kun. V. Slavyno, kurs ilgą laiką buvo "Draugo" Administratorium ir paskui klebonavo Racine ir Milwaukee, Wis.

Prieš išvažiuojant senam ir laukiant naujo klebono, pasitarus su keliais asmenimis, sumanyta surengti vakarienę nors privatiškam name išleistuvėms seno ir sutiktuvėms naujo klebono. Kada parėmė mane keli asmenis ir paaukojo po kelis dolierius tam tikslui, tada nuėjau L. Vyčių susirinkiman ir priminiau kaslink rengimos vakarienės, ne kaipo parapijos, nei kokios draugijos, nei vyčių, bet šiaip sau privatiškos. Vyčiai sumanymą pagyrė ir net nusistebėjau kiek penkrublinių sumetė. Ačiu jums broliai vyčiai ir sesutės vytės už jusų širdingą parėmimą. Turėdamas aukų apie kelis desėtkus dolierių, pamačiau, kad privatiškame name jau bus permažai vietos, o didelės dar nėra už ką pasiimti. Tai-gi kreipiausi prie kelių prakilnesnių moterėlių ir mergelių, pasitardamas ar nebutų galima ką daugiau padaryti. Suejus pono Beleckio naman ir vėl nusistebėjau. Visos su didžiausiu upu parėmė. Viena prisidėjo auka, kita paukščiais, trečia daržovėmis, ketvirta vaisiais ir tt. Vis-gi dar dideliam pokyliui neužteko, o mažam jau perdaug buvo. Štai p-lės M. Žebrauskiutė ir ponia M. Gribienė nieko niekam nesakiusios išeina per duris ir trumpu laiku, man dar su moterimis besišnekučiuojant, sugrįžta ir padeda ant stalo kruvą pinigų, taip-gi surašą aukotojų vardų. Tada vakarienė jau buvo galima rengti svetainėje.

Be to dar priėjęs pakalbinau p. P. P. P., kuris ir-gi prisidėjo.

Tas viskas buvo rugpjučio 17 d. Ant rytojaus paimta svetainė, muzika ir viskas prirengta. Moterys susitarė kuri ką padirbs-pagamins. Žodžiu sakant, viskas buvo sutvarkyta.

Ant nelaimės rugpjučio 21 d. dirbtuvėje mane sužeidė ir nugabeno ligonbutin. Negalėdamas dalyvauti patsai, nusiunčiau žmogų į vyčius, prašydamas, kad surengtų kokį nors programą, kad išaiškintų mano prašymą. Vyčiai nieko blogo nemanydami, o turėdami mintyj, jog aš negalėsiu dalyvauti, budamas ligonbutyj, pačnė tvarkyti visą darbą. Jie nutarė, kad p. Andriuškevičius butų vakaro vedėju ir viską darytų gražiausioje tvarkoj, tečiau jam patarė pirmiau susižinoti ir pasitarti su manim. P-as Andriuškevičius atvažiavęs į ligonbutį persistatė man esąs įgaliotas vedimui vakaro. Aš pasipriešinau tam, sakydamas, kad keli žmonės negali įgalioti, nes tas vakaras nėra rengiamas nei vyčių, nei kokios kitos draugijos, bet visai privatinių žmonių. Tatai įgalioti p. Andriuškevičių arba ką kitą aš vienas tiktai galiu arba turi buti susirinkimas visų aukotojų ir tada galės išrinkti ką norės. Tada p. Andruškevičius pasišneka su kuo kitu ir sugalvoja, kad mano kišenė yra prakiurus, o į savo kišenę tuos pinigus paimti ir tada mane išrasti ir pastatyti didžiausiu apgaviku prieš rockfordiečius ir visuomenę, bet tas nepavyko. Aš ant p. Andriuškevičiaus nieko nesakau. Tas visas sumokslas buvo kito asmens.

Matydamas kame daiykas ir kad gali išeiti dideli nesusipratimai, kėliaus iš ligonbučio lovos ir važiuoju pasitarti su ponia A. Misevičiene, vakaro vedėja, ką daryti. Nutarėm sušaukti viešą susirinkimą, kad apsvarstyti ir paaiškinti nesusipratimus, kilusius iš praėjusio vyčių susirinkimo.

Susirinkimas įvyko bažnyčioj, tuojaus po sumos, kurin susirinko didelis burys prisidėjusių prie rengiamos vakarienės. P-as Andriuškevičius, pamatęs kame dalykas, atsisakė toliaus buti vakaro vedėju. Aš iš savo pusės ir paliuosuoju.

Vyčiai sutiko dalyvauti iki galui ir surengti gražų programą po vadovyste p. F. Steponaičio, F. Vaivados ir K. Bičiušo. Matydamas tai p. Petrėnas klausia manęs keno aš esu įgaliotas? Kas mane įgaliojo? Aš atsakau p. Petrėnui, kad mane įgaliojo visi nuo pirmo iki paskutinio, katrie manimi pasitikėjo, katrie man davė aukas rengimui to vakaro.

Vakaras įvyko Unity svetainėj rugpjučio 26 d. Svečių vienu kartu susodinta apie stalus 174. Mergaitės, kurios patarnavo prie stalų, buvo baltai pasirengusios.

Po vakarienės vyčių choras padainavo daug dainelių. Ant galo, giedant Lietuvos himną, visi svečiai atsistojo, tik vienas ponas sėdėjo. Vienas paliepė jam stoti; jis atsakė, kad jo niekas neprivers Tat matot dabar iš jo pasielgimo, kuo jis yra.

Šiuomi tariu ačiu visiems dalyvavusiems vakarienėj. Žemiau paduodu surašą aukotojų. Jeigu butų kame kokia klaida, malonėsite man pranešti sekančiu adresu: Petras Turauskis, 1510—18th ave., Rockford, Ill.

Aukojo: J. Andriuškevičius $5.50.

Po 5 dol.: P. Turauskas, P. Krikščiunas, B. Balčiunas, K. Petkevičius, J. A. Petrošius, M. Šapatis, J. Simauskas, F. Klenauskas.

Po 3 dol.: K. Ragauskas, A. Kazakevičia.

Po 2 dol.: Oscar Berger, A. Antonaitis, K. Bičiušis, E. ir J. Valentukevičiai, A. Šeikienė, A. Rupšys, P. ir B. Taliunai, K. ir J. Malinauskai, P. Lipčius, M. Rozgalienė, K. Kairys, P. Petrenas, J. Jucevičia, J. ir A. Visockai, M. Liutkevičius, Pr. Striauskas, J. Tupikevičius, D. ir M. Matai, R. Juodsnukienė, S. Ivanauskas, A. Gragg, Carl J. Salomone, A. Digris.

Po 1.50: J. Jankauskas, K. Zilevičius, O. ir Pr. Krušiutės, Pr. Jomantas, A. Domickas.

J. Kaluševičius $1.25.

Po 1 dol.: O. Kazavičiutė, M. Žebrauskiutė, F. Vaivada, A. Gribas, A. Masinauskis, J. Gerlikas, P. ir J. Piragai, V. Latvienė, E. Pieterienė, I. Martinaitis, F. Bartkus, O. Norkienė, M. Jovarauskis, J. Bložis, J. Leita, J. Tirilius, J. Misevičius, M. Marčaitienė, B. Beleckienė, B. Ruginienė, F. Steponaitis, V. Mandravickas, J. Vaznonis, J. Valaitis, J. Semenas, S. Klikna, K. Rimienė, P. Striška, M. Jasiulionintė, J. Bublis, B. Armonas, A. Staukus, V. Morkus, C. Skrabutenas, A. Atkočius, J. Dubin, J. Brazaitienė, Z. Janušauskienė, M. Bobelis, M. Misevičienė, F. Savage, J. Savage, L. Visocki, M. Banaitis, J. Paniuškis, V. Bužinskienė, A. Zubinienė, P. Jankauskienė, J. Šnieckus, V. Mockus, V. Jusievičia, V. Kazevičius.

Po 50c.: J. Balčiunas, V. Karvelis, G. Latvienė, A. Babavičius, U. Pukelienė, O. Paliulaitis, A. Paliulaitis.

Po 25c.: J. Šeštauskienė, A. Tomkevičienė, P. Katalkienė.

Nuo vakarienės, išmokėjus visas išlaidas, liko 14 dol. Pinigai perduoti į rankas p-niai A. Micevičienei.

Su pagarba.

Petras P. Turauskis.

RED. ATSAKYMAI.

J. A. Bridgeporte, Chicago. Pranešimą gavome ketverge, todel negalėjom patalpinti. Pranešimus visados reikia iš anksto prisiųsti.

BARGENAS.

Parsiduoda 5 akrai gero gražiaus juodžemio, tiktai 1 valanda važiavimo ant Chicago ir Burlington Railway. Šita žeme del auginimo daržovių labai gera, taip-pat galima laikyti ir vištų, ji duoda gera progą neturtingam žmogui palikti savistovių. Daugumas lietuviškų šeimynių sau paliko užgamedintais ir linksmais. Šita žeme galima pirkti ant lengvų menesinių išmokesčių. Rašykite arba telefonuokite tuojaus reikalaujant informaciją sekančių adresų:

Paul Baubly.
1404 W. 18 Str.
Telefonas Canal 6296.

PADARYK LIUOSA LAIKA NAUDINGŲ!

Oras atvesta tai liuosa laika nepraleiskite be naudos.

Mums reikalingi **Chicagoj** visose kolonijose vyrai energingi kurie norėtų uždirbti vakarais ar šiaip liuosu laiku. Geras pelnas, informacijas galima gauti klausant per laiška sekančių adresų:

Wm. D. Murdock & Co.
J. Mozeris, Sales Mgr.
1130 S. 49 Ave.
Cicero, Ill.

arba nedeldieniais atsišaukite ypatiškai į lietuvių skyriaus ofisų: 4980 Archer Ave. nuo 12 iki 6 po pietų reikalaukite
J. Mozerio, Sales Mgr.

PRANEŠAME CHICAGOS IR APIELINKĖS LIETUVIAMS.

Kad nufojame ir šiaip expreso visokius darbus atlėkame gerai ir greitai. Kreipkitės pas mus:

F. ŠEMETULSKIS IR T. JANKAUSKAS,
1735 W. 47 St., Chicago.
Telefonas Boulevard 3386

JONAS STRUZYSKIS
Paminklų Išdirbėjas prie Šv. Kazimiero Kapinių.

Šiuomi pranešu Lietuviams kad aš sugrižau iš Francijos ir vel atidariau išdirbyste. Darba atlieku atsakančiai ir pigiau negu kitur. Kreipkitės pas lietuvį, o visuomet busite užganedinti. Adresas

Blue Island, Ill.
R. F. D. Box 128
Telefonas Mt. Greenwood 45

P-lė E. C. MAKAR
PIANO MOKYTOJA
4515 So. Wood St.
Duoda lekcijas skambinimo pikmu pagal sutartį.

EATONIC
FOR YOUR STOMACH'S SAKE
Po valgiui neužmiršk, kad geriausias vaistas tavo skilvui yra EATONIC. Prašalina visus nesmagumus suvirškinimo, o tas reiškia, kad reikia pamėgiati vieną. Parduodama pas visus aptiekorius.

BARGENAS VYRŲ DRABUŽIŲ.

Vyrų ir Jaunų Vaikinų padirbti ant orderio siutai ir overkotai, bet neatsisaukti; vėliausių modelių nuo $20.00 iki $45.00.

Vyrų ir Jaunų Vaikinų gatavi siutai ir overkotai $15 iki $25.50.

Vyrų Kelinės po $5.00 ir augščiau.

Vaikų Siutai po $5.00 ir augščiau.

Pirk savo overkota dabar prieš žiemą, kuomet kainos pakįla.

Mes taippat turime pilną eile išskutį nešlotų siutų ir overkotų nuo $8.50 ir augščiau.

Full Dress, Tuxedo, Frock Siutai ir tt. $40.00 ir augščiau.

Atdara kiekvieną vakarą iki 9 val. Nedėlionis iki 6 valandai. Subatomis visą diena iki 10 valandai.

S. GORDON.
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Įsteigta 1902.

Dr. A. K. RUTKAUSKAS
Telefonas McKinley 5764
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos gatvės

DR. LEO AWOTIN
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris.
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10 — 12 rytą; 6 — 9 vakare
Tel. Canal 4367

Dr. G. M. GLASER
Praktikuoja 27 metai
Ofisas [illegible]
Kertė 32-ro St., Chicago, Ill.
SPECIJALISTAS
Moterišku, Vyriškų, taipgi chroniškų ligų.
OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 10, nuo 12 iki 2 po piet, nuo 7 iki 8 valandai vakare.
Nedėlomis nuo 9 iki 2 po piet
Telefonas Yards 687

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėlomis pagal sutarimą
1712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 2011 W. 22-nd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILL.

Resid. 953 So. Ashland Blv. Chicago
Telefonas Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moterišku, Vyriškų
Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9693
VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėlomis 10—12 d

Dr. A. R. Blumenthal D. D.
AKIŲ SPECIJALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 5 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 11
1649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6487

Dr. S. Naikelis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4712 So. Ashland Ave.
Phone Drover 7042
Cicero Office
4847 W. 14-th St.
Phone Cicero 39
Rezidencija 3336 W. 66-th St.
Phone Prospect 8585

Telefonas Pullman 66
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 7:30 vakare.
Nedėlionis nuo 10 iki 11 išryto

Dr. M. T. Strikol'is
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1757 W. 47th St., Chicago, Ill.
Ofiso Telefonas Boulevard 160
Namu Telefonas Seeley 420

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032
Valandos: — 8 iki 11 iš ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.

DR. D. J. BAGOČIUS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
[illegible] Michigan Ave.
Rezidencija 10731 So. Michigan Av. Roseland, Ill.
Telefonas rezidencijos ir ofiso Pullman 342.
Val.: 9 ryto iki 11 d.; 2 po pietų iki 4; 6 iki 9 vakare. Ned. 9 iki 12.

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmiestyj:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Tel. Central 5478
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel. Yards 4581

Uždirbk $35 iki $50 į savaitę

Kirpejiai ir kriaučiai yra reikalaujami visuomet, jie turi trumpas valandas ir lengva darba.

Mes galime jus išmokyti šio darbo į trumpa laika dienomis ar vakarais, už maža kaina. Specijalis skyrius mokinimo ant suvamu Power mašinų.

MASTER SCHOOL,
190 N. State Str.
Kamp. Lake Gat. 4 lubos

CHICAGOJE.

KATALIKIŠKOS ŠVENTĖS.

Šeštadienis, rugsėjis 6 d., **Šv. Zakarijas, pr. Eugenijus.**

Sekmadienis, rugsėjis 7 d., **Šv. Regina, pana.**

Pirmadienis, rugsėjis 8 d., **Šv. Marijos Užgimimas.**

SOCIJALISTAI VISVIEN NEPATAISOMI.

Neva nesutinka su bolševikais, bet tuos paremia.

Amerikos socijalistų partija savo konvencijoje, Chicagoje, persiskyrė su bolševikais. Bet ta pati socijalistų partijos konvencija užvakar pagerbė Rusijos bolševikus. Leniną su Trockiu sulygino su Jurgiu Washingtonu, gi bolševikų veikimą — su Amerikos kolonistų veikimu.

Atrodo, kad nuolaidesnieji socijalistai labai nesutinka su bolševikais. Bet tikrenybėje jie yra artimiausieji ir nepersikiriami sėbrai.

Tik vienas jų tarpe skirtumas gali but pažymėtinas. Bolševikai nori tuč-tuojaus pakilti revoliucijon ir viską perversti viršum kojom. Gi nuolaidesni (dešinysis sparnas) socijalistai savo rankosna valdymą nori paimti gražumu, balsais.

Bet pastarieji taippat sutinka tuojaus įsteigti bolševikiškus sovietus, kaip veik šalies viršininkų rinkimuose jie gautų viršų.

Taigi kiti nuo kitų menkai kuo skiriasi.

PROHIBICIJA PRIELANKIAUJA PRASIŽENGIMAMS.

Taip tvirtina pentorius.

Pentorius C. Franchie, 449 West Orleans gat., tvirtina, kad prohibicija yra labai prielanki prasižengimams.

Jis taip sako todel, kad aną naktį jam iš namų basemento pavogta penkios bačkutės su denaturuotu alkoholiu.

Visos bačkutės buvo žaliai nudažytos. Policija jų ieško.

Rasi, piktadariai buvo manę pasipelnysią gėramuoju alkoholiu. Bet jie apsiriko. Nes denaturuotas alkoholis yra nuodai.

Pranešta apie tą pavogimą ligoninėms ir gydytojams. Nes gal kai-kuriems iš jų prisieis duoti pagelbą užsinuodijusiems tuo alkoholiu.

ATRADO ATPLĖŠTĄ GELŽINĘ ŠĖPĄ.

Iš šėpos paimta $2,345.

Meat Cutters unijos kasininkas M. Zafowski aną rytmetį nuėjo unijos susirinkimų salėn, 1700 West 48 gat., ir atrado atplėštą geležinę unijos šėpą, kurioje buvo laikinai padėta $2,345. Pinigai pražuvę.

Tuojaus apie tą pranešta policijai.

SVEIKUMO KOMISIJONIERIUS PERSPĖJA IR ARMOURĄ.

Chicagos sveikumo komisijonierius pasiuntė perspėjimą ir Armouro gyvulių skerdyklų įstaigoms, kad iš tų įstaigų kaminų eitų skystesni dumai.

Kitaip pagrumojama uždaryti tas įstaigas.

BUS NUSTATOMOS MAISTUI KAINOS CHICAGOJE.

Kainų nustatymo biuras bus autorizuotas uždarinėti krautuves.

S. Valstijų apskričio prokuroras Clyne paskelbė, kad tonais dienomis Chicagoje bus įsteigtas federalis biuras, kuriam bus pavesta nustatyti kainas visokiam maistui, kaip ant beltnam pardavinė, taip krautuvėse (wholesalers ir retailers).

Biure veiks įvairių klesių piliečių atstovų komitetas. Tas komitetas skirs maistui kainas. Už tų kainų peržengimą komitetas bus autorizuotas prasikaltusius bausti, arba uždaryti krautuves, arba konfiskuoti sukrautą maistą.

Tuo tikslu kongresas baigia svarstyti naują įstatymą, kokį pagamino generalis prokuroras Palmer. Tas įstatymas bus tikras botagas profiterininkams ir spekuliantams.

BIZNIS EINA GERYN.

Daug paštos ženklelių pardeodama.

Chicagos paštoje per rugpjučio mėnesį, š. m., parduota paštos ženklelių už $2,758,465.87. Sulyginant su pernykščiu rugpjučiu, šimet parduota daugiau už $103,979.10.

Reikia pažymėti dar tas faktas, kad perniai laiškams ženkleliai buvo pardavinėjami vietoje 2c. po 3 centus.

Reiškia, biznis didėja.

REIKALINGI DARBININKAI FARMOMS.

Duodama gera užmokestis.

Darbo biuro direktorius Crawford praneša, kad šiandie šimtai darbininkų reikalaujami prie įvairiaus darbo farmose valstijose: Illinois, Wisconsin, Iowa, Michigan ir Indiana.

Farmose darbininkams duodama užlaikymas ir mokama nuo $40 ligi $65 per mėnesį.

NETEKO SPILKOS IR 10 DOL.

Samuel Schulman, 2643 West Augusta gat., pranešė policijai, kad trys plėšikai nuo jo atėmė deimantinę spilką ir 10 dol.

ATĖMĖ $615.

James E. Moore, 420 Wrightwood ave., policijai pranešė, kad du plėšiku nuo jo atėmė $615.

NUSKENDO AMERIKONIŠKAS LAIVAS SU ANGLIMIS.

Baltimore, Md., rugs. 5. — Vietos prieplaukoje nuskendo naujas amerikoniškas medinis laivas su 3,000 tonų anglių.

Anglys turėjo but gabenamos Italijon. Laivas pirmu kartu turėjo atlikti savo kelionę. Bet vos išsijudino iš vietos, priešakis prakiuro ir laivas atsirėmė ant prieplaukos dugno.

Viršutinė laivo dalis yra ant vandens paviršiaus.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

IŠ TOWN OF LAKE.

Tautos Fondo susirinkimas.

Nedėlioje, rugsėjo 7 d., 5 val. vakare, Šv. Kryžiaus parapijos svet., Tautos Fondo 39 skyrius turės susirinkimą. Visi nariai teiksitės susirinkti. Taipgi kurie dar negavote diplomų, šiame susirinkime galėsit gauti.

Skyriaus Valdyba.

Šv. Pranciškos Rymietės Extra susirinkimas.

Nedėlioj. rugsėjo 7 d., Šv. Kryžiaus parap. svet., tuojaus po sumos, ninėtoji moterių ir mergaičių draugija turės svarbų susirinkimą.

Visos narės maloněkite tuo laiku susirinkti.

Dr-jos Valdyba.

Labd. Sąj. 1-mos kuopos nepaprastas susirinkimas įvyks rytoj, t. y. rugsėjo 7 d., 5 val. vakare, Šv. Kryžiaus parapijinėj svetainėj.

Susirinkimas yra šaukiamas tikslu pasitarti kasliuk parapijinio bazaro. Nariai bei narės teiksitės laiku susirinkti, nes reikalas yra begalo svarbus.

T. Veryga, pirm.
V. Galnaitė, rašt.

ALUMNAMS PRANEŠIMAS.

Šiuomi kviečiame visų kuopų alumnus susirinkti rugsėjo 7 d., 3 val. po pietų Šv. Kryžiaus bažnytinėje svetainėje (Town of Lake). Susirinkimas bus vienas iš svarbiausių; rinksime Centro valdybą ir tt.

Kviečia

Laikinoji Valdyba.

IŠ DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Tautos Fondos 31 sk. laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioj. 7 d., rugs., 7:30 val., vakare. Kviečiame skaitlingai susirinkti visus narius ir nares. Yra labai daug svarbių reikalų del svarstymo.

Taipogi yra kviečiami nariai ir narės, kurie prisirašė prie L. R. K. remėjų, nes pabaigus svarstymus Tautos Fondo, prasidės posėdis L. R. K. remėjų. Prašau atsivesti ir naujų narių.

Fr. Kuprionis, nut. rašt.

IŠ NORTH SIDE.

Nedėlioj. rugsėjo 7 d., tuoj po pamaldų, įvyks mėnesinis susirinkimas Labd. Sąjungos 6 kp. Šv. Mykolo Ark. parapijos svetainėj. Visi nariai esate kviečiami skaitlingai atsilankyti, nes turėsim apie daug ką tarties.

Taipgi tie, kurie nėra užsimokėję mėnesinių mokesčių, kad teiktųsi užsimokėti. Taipgi esate kviečiami visi lietuviais ir lietuvaitės prisidėti prie Labd. Sąjungos ir remti kiek kas gali labdaringą darbą.

S. B.

IŠ BRIGHTON PARK.

Tautos Fondo 60 skyrius laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioj. rugsėjo 7 d., 1919, 1 val. po pietų, parapijinėj svetainėj Visus kviečiame susirinkti.

Valdyba.

L. Darbininkų Sąjungos 57 kp. laikys mėnesinį susirinkimą panedėlyj, 8 val. vakare name po num. 4432 S. Fairfield ave. Širdingai kviečiame visus narius atsilankyti, nes turėsim daug svarbių reikalų.

Valdyba.

IŠ DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Liet. Darb. Sąjungos 25 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, rugsėjo 7 d., 1 val. po pietų, Dievo Apveizdos parap. mokyklos kambaryje. Kviečiu visus narius į šį susirinkimą, nes turime daug svarbių dalykų apsvarstyti. Taipgi išgirsime raportą delegato iš buvusio L. D. S. IV seimo.

Kviečia visus atsilankyti.

M. Z.

IŠ WEST SIDES.

Lietuvių Labdaringosios Sąjungos 7 kp. įvyks susirinkimas nedėlioj, 7 rugsėjo, Aušros Vartų parapijinėj svet. 4 val. po pietų. Kviečiam atsilankyti visus narius, nes daug turim reikalų. Bus renkami vakarui darbininkai, kuris bus rug. 28 d. Pasistengkim visi parduoti serijas.

Valdyba.

IŠVAŽIUOJA.

Dr. S. Naikelis, kuris turi savo ofisą po num. 4712 S. Ashland Ave., išvažiuoja šiandie ir sugryž tiktai seredoj, rugsėjo 10 d. Daktaras atlankys Clevelandą, Daytoną, taippat ketina užvažiuoti į Pittsburgan.

X.

Milžiniškas Švento Jurgio Parapijos

Kermošius - Bazaras

Prasidejo 31 d. Rugp.-August ir tesis iki 27 d.

SALĖJE IR KIEME, 32-ras PL. ir AUBURN AVE., CHICAGO

Pradžia Nedėliomis 4 val. Seredomis 7 val. vakare.

Kas ten yra? Ten yra perstatytas—Kaunas, Vilnius, Nemunas, Žemaičių Kalvarija, Lepojus, Šidlava, Seinai, Trakai, Chicaga ir Bridgeportas.

Kiek ten yra visokių štukų, tai negalima aprašyti, o apie gražius dalykus, kurie randasi bazare, tai nėr nė ką kalbėti, tiktai reikia pačiam atsilankyti ir pamatyti..

Čionai griežia puikus benas ir orkestra per visą laiką. Kas neatsilankys, tas tikrai pragrajis.

Kviečia nuoširdžiai

Komitetai ir Klebonas.

Mes Patariame Gatavas Kombinacijas Jusų Giminėms Lietuvoje.

Lietuvos — Amerikos Pramonės Bendrovė apsiima pristatyti jusų giminėms ar draugams Lietuvoje, kurią tik norite, čia paduodamųjų kombinacijų nurodytomis kainomis. Tos mokesnis uždengia lėšas siunčiamųjų dalykų, bakso, visus iškaščius dedant į baksą, apsaugą, nusiuntimą ir pristatymą į Lietuvą. Daiktų gerumą pilnai garantuojame. Pasirink vieną, ar tiek, kiek tik nori kombinacijų. Nuplėšęs išpildyk apačioje šio lapo čsančią blanką ir sykiu su money orderiu ar čekiu pasiųsk musų adresu. Tai ir viskas, ką turi daryti. Visą kitą darbą atliks Bendrovė. Gausi kvitą už savo pinigus tuojaus, o kuomet baksas bus pristatytas tam, kam siunti, į Lietuvą, gausi su parašu to asmens, kuriam mums liepsi baksą pasiųsti.

No. 1. Kombinacija už $10.
5 svarai ryžių.
5 šmotai muilo.
10 svarų kondensuoto pieno.
1 tuzinas špulių siulų.
2 pakeliai adatų.
5 svarai cukraus.
5 matkai vilnonių siulų.

No. 2. Kombinacija už $15.
10 svarų lašinių.
10 svarų tauku.

No. 3. Kombinacija už $20.
5 svarai cukraus.
10 svarų kondensuoto pieno.
5 svarai tauku
6 svarai jautienos.
10 šmotų muilo.
1 tuzinas špulių siulų.
2 pakeliai adatų.
10 svarų miežinių kruopų.
½ svaro pipirų.
5 matkai vilnonių siulų.

No. 4. Kombinacija už $25.
12 svarų lašinių.
5 svarai tauku.
6 svarai jautienos.
10 šmotų muilo.
10 svarų kondensuoto pieno.

No. 5. Kombinacija už $50.
12 svarų lašinių.
10 svarų tauku.
15 svarų cukraus.
6 svarai jautienos.
10 svarų fasolių.
30 svarų kondensuoto pieno.
20 šmotų muilo.
2 tuzinai špulių siulų.
2 pakeliai adatų.
10 svarų ryžių.
1 svaras pipirų.
2 svarai kavos.
1 svaras arbatos.
10 matkų vilnonių siulų.

No. 6. Kombinacija už $75.
24 svarai lašinių.
50 svarų tauku.
20 šmotų muilo.
48 svarai kondensuoto pieno.
12 svarų jautienos.

No. 7. Kombinacija už $100.
36 svarai lašinių.
12 svarų jautienos.
25 svarai tauku.
48 svarai kondensuoto pieno.
20 svarų cukraus.
25 svarai ryžių.
10 svarų miežinių kruopų.
24 šmotai muilo.
6 svarai kavos.
2 svarai arbatos.
4 tuzinai špulių siulų.
½ tuzino pakelių adatų.
10 matkų vilnonių siulų.

No. 8. Kombinacija už $200.
72 svarai lašinių.
100 svarų tauku.
25 svarai ryžių.
48 svarai kondensuoto pieno.
25 svarai cukraus.
48 svarai jautienos.
24 šmotai muilo.
5 svarai kavos.
2 svarai arbatos.
4 tuzinai špulių siulų.
½ tuzino pakelių adatų.
1 svaras maišytų pipirų.
10 svarų fasolių.
10 matkų vilnonių siulų.

Siųsdami užsakymą viršminetoms kombinacijoms parašykite kombinacijos numerį kurį norite siųsti ir įdėkite čekį arba money orderį vardu Lithuanian-American Trading Company.

Laiške parašykite aiškiai vardą ir adresą kur siunčiama Lietuvoj, taipgi jusų vardą ir adresą kad galėtum pasiųsti jumis pakvitavojimą už jusų pinigus, o veliaus pakvitavojimą iš Lietuvos kuomet, bus pristatyta tam kuriam siunčiama į Lietuvą.

Adresas: LITHUANIAN AMERICAN TRADING COMPANY,
6 West 48-th Street, New York City.

Nėra jokio nuostolio. Viskas yra pilnai apsaugota ir jei koks baksas pražutų arba susidaužytų, jusų pinigai bus sugrąžinti. Tai garantuoja Lietuvos — Amerikos Pramonės Bendrovė.

MOTERŲ Bazaras

DIEVO APVEIZDOS PAR. MOTER. IR MERGAIČIU. DRAUGIJOS IR VISOS PARAPIJONKOS.

— RENGIA —

Parapijos naudai
BAZARA
parap. mokyklos svetainėje.

BAZARO DIENOS:
Rugsejo Sept. 7, 11, 14, 18, 21, 25, ir 28
sekmadieniais pradžia 4 val. p. p.,
ketvergais 7 val. vakare.

Bazaras bus vienas iš įdomiausių, o jo rinkoje bus visokių, bet gerų ir naudingų dalykų.

Parapijonkos.

AŠ, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų. Nervų ir abelnas spėkų nustojimas viso kuno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur ieškojau sau pagelbos, nesigailėjas visoje Amerikoj ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valytojo, Nervatono, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaut, stiprėti, gerai dirbt. Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbti. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko, dieglial nebebadė po krutine. Vidurių rėžimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitė po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveikslį pamačiau tokį skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkoju Salutaras mylistų gyradėjui ir linkiu viseims savo draugams kreipties prie Salutaras:

SALUTARAS,
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrenas, Prop.,
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417, Chicago, Ill.